

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentelen levelek
 csak ismert kezekből fo-
 gadtatnak el.
 Kézirat nem adhatnk
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden gar-
 randosor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes sor után
 1 kr.
 Asonféléül bélyeg 20 kr.
 Kiemelt díjazású a kör-
 zettel állított hirdeté-
 nyekért törmérték szerint
 minden □ centiméter
 után 3 kr számítatik.
 Állandó hirdetéseknel
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetést a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

9476/89. sz. Zemplénavármegye alispánjától.

Valamennyi községi előljárónak.

A közkórházakban 3 hónapon tul ápolat hosz-
 szadalmas betegek elszállítására körül követendő el
 járás tárgyában 31,519. szám alatt kelt belügymin-
 iszteri körrendeletet alkalmazkodás végett kiadom.
 S.-a.-Ujhely, 1889. Julius 5-én.
 alispán helyett:

Viozmándy Ödön, főjegyző.

Másolat. Magy. kir. belügyminister. 31519/VIII.
 szám. *Körrendelet.* Valamennyi törvényhatóságnak
 (Budapest főváros kivételével). A közkórházakban
 három hónapon tul ápolat hoszadalmas betegek-
 nek illetőségi községük által szándékolt hazaszál-
 lítása alkalmával már több ízben megtörtént,
 hogy az illetőségi község a kötelékébe tartozó
 egyén hazaszállításának eszközöltetése körül kése-
 delmesen járt el és megbizottja az illető közkór-
 házi igazgatóságnál való jelentkezés alkalmával
 azon értesítést vette, hogy a hazaszállítandó beteg
 vagy bajainak súlyosbodása, avagy egyéb közbe-
 jött körülmények miatt haza nem szállítható. Mint-
 hogy az ilyen eljárásból felesleges és elkerülendő
 költségek keletkeznek, ilyenek elhárítása, s általá-
 ban a hazaszállítást eszközölni köteles község-
 gek anyagi érdekeinek megóvása tekintetéből a
 következőket rendelem.

Minden község, a mely valamely közkórház
 igazgatósága által aziránt kerestetett meg, hogy
 az illetőségi kötelékébe tartozó egyént községi,
 vagy házi ápolásba való elhelyezhetést végett haza-
 szállíttasson — feltéve azt, hogy az illető haza-
 szállítandó egyénnek illetősége be van igazolva —
 haladéktalanul intézkedjék az iránt, hogy a haza-
 szállítást kért közkórházi igazgatóság tüzetesen
 értesítessék a felől, hogy a község megbizottja
 mikor fog a hazaszállítás eszközlése végett, a köz-
 kórház igazgatóságánál jelentkezni. A most jelzett
 eljárásból kifolyólag pedig a közkórházak igazga-
 tóságai kötelesek lesznek azon esetre, ha a hazaszál-
 lítandó egyén állapota időközben annyira megvál-
 tozott volna, hogy hazaszállítása egészségének
 veszélyeztetése nélkül nem volna eszközölhető,
 vagy egyéb, a hazaszállítást gátló körülmények
 merülnek fel, az illető községet sürgősen értesí-
 teni. Ezekről a törvényhatósága területén létező
 közkórházak igazgatóságainak kellő utasítása végett
 értesítvén, egyuttal felhivom, hogy az ezen ren-
 deletemben foglaltak szigorú betartása iránt saját

ügykörében kellőleg intézkedjék. Budapest, 1889.
 évi június hó 15-én. Baross s. k.

10922. sz. Zemplénavármegye alispánjától.

A vármegye közönségének.

Ungvármegye alispánjának átirata alapján,
 közhírretétel végett tudatom, hogy a bereznai járás
 területén a szarvasmarhák között terjedőben levő
 száj- és körömfájás folytán a N.-Bereznán tartatni
 szokott hetivásárok betiltattak.
 S.-a.-Ujhely, 1889. július 18-án.
 Alispán helyett:

Viozmándy Ödön, főjegyző.

10,918. sz. Zemplénavármegye alispánjától.

Alanti ministeri intézvény a vármegye hiva-
 talos lapjába, a közönség tájékoztatása céljából,
 közzététetik.

S.-a.-Ujhely, 1889. évi július hó 21-én.

Alispán helyett:

Viozmándy Ödön, főjegyző.

Másolat. M. kir. belügyminister. 38,103/VII.
 szám. *Körrendelet.* Valamennyi törvényhatóságnak
 és fumei kormányzónak. Ujabb időben különösen
 a párisi világkiállítás megnyitása óta ismételen
 fordultak elő esetek, hogy a Franciaországól
 hazafelé utazó magyar alattvalók, az elsasz lota-
 ringhi határon feltartóztattak, mert utleveleiket
 Párisban az ottani német császári nagykövetség
 által nem láttamoztatták. Hivatkozással mult évi
 június 16-án 363/res. szám alatt kelt köriratomra,
 felhivom a törvényhatóságot, hogy az utlevelekért
 folyamodókat ezen rendszabályra figyelmeztesse.
 Budapest, 1889. évi július hó 3. Gróf Teleki s. k.

Zemplénavármegye bizottságának S.-a.-Ujhelyt, 1889.
 június hó 27-én tartott közgyűléséből.

307,6330. sz. Olvastatott a földmívelésügyi
 m. kir. miniszterium 12,329. és 19,048. sz. a. a
 két éves tanfolyamot végzett gyógykovácsok állat-
 orvosi gyakorlata tárgyában kelt körrendelete.

A miniszteri körrendeletek a járási főszo-
 biráknak kiadatni rendeltettek.

Kelt mint fent.

Jegyzette:
 Somossy Sándor,
 tb. aljegyző.

Kiadta:
 Viozmándy Ödön,
 főjegyző.

Másolat. Földmívelési magyar kir. miniszter.
 12,329. sz. Valamennyi törvényhatóságnak. Tekin-
 tetten azon körülményre, hogy számos két éves tan-

folyamot végzett gyógykovács állatorvosi gyakor-
 latot folytatott és ezek az esetben, ha az 1888.
 VII-ik t.-c. 117. §-a reájuk egész szigorral a
 maztatnék, eddigi kenyérkeresetüktől megfosztá-
 nának; az ilyen két éves tanfolyamot végzett gy-
 kovácsok állatorvosi gyakorlata iránt ezen a
 következőket rendelem: Az ilyen gyógykovácsok,
 ha: 1. magyarországi illetőségűek, 2. két éves
 gyógykovácsstanfolyamot sikerrel végeztek, 3. szol-
 gálati idejüket a közshadseregnel, vagy a m. kir.
 honvédségnel jó minősítés mellett töltötték el, 4.
 a katonai szolgálatból történt kilépésük után, 4.
 1888. évet megelőzőleg már két éven át a polgári
 életben állatgyógygyakorlatot üztek, és végre, ha
 mindezen körülményeket az 1890. évi március hó
 31-ig a vezetésem alatt álló miniszteriumhoz be-
 nyújtandó kérvényhez csatolandó bizonyítványok-
 kal hitel érdemlő módon igazolják, egy gyakorlati
 irányu vizsgálatra bocsáttatnak, melynek sikeres
 letévesése esetén állatgyógygyakorlatra jogosító en-
 gedélyt nyernek, azonban sem községi hatósági,
 sem városi, sem törvényhatósági vagy állami al-
 kalmaztatásra való igényre nem jogosíthatnak. A
 kérdéses vizsgálat folyó évi november, 1890. évi
 május és november és 1891. évi május első hetében
 az állatorvosi tiszti vizsgálat vizsgáló-bizottsága
 előtt teendő le. A vizsgálatra való bocsáttatás
 iránti kérvény a vizsgálat határidejét megelőzőleg
 egy hónappal előbb nyújtandó be. Ezen vizsgálat
 tárgyait képezik: a) gyógyszerzet és rendelvény-
 szerkesztés. b) Kórbonctan (a szarvasmarhák, juhok,
 és sertések betegségei által előidézett kóros vál-
 tozások). c) Részletes kór- és gyógytan (a szarvas-
 marhák, juhok és sertéseknél előforduló betegsé-
 gek megállapítása és gyógykezelése). d) Járványtan
 e) Mutételek, melyek szarvasmákon, juhokon és
 sertéseken hajtatnak végre. A ki csak egy, vagy
 legfeljebb 2 tantárgyból nem felel meg, a vizsgá-
 latot egyszer ismételteti, de ha felelei több tan-
 tárgyból nem kielégítő, a vizsgálatot nem ismét-
 elheti. A vizsgáló-bizottság tagjainak díjait az ál-
 lamkincstár terhére vállalom el. Erről a törvény-
 hatóságot tudomásávéval és törvényhatósága terü-
 letén leendő közhírre tétel végett oly megjegyzés-
 sel értesitem, hogy a kir. állami állatorvosokat
 ezen rendeletnek a gyógykovácsokkal való köz-
 léseire egyidejűleg szintén utasítottam. Budapest,
 1889. március 30. gf. Széchényi s. k.

II.

Másolat. Földmívelési miniszter. 19,048. sz.
 Valamennyi törvényhatóságnak. Hivatali elődöm
 f. évr március hó 30-án 12,329./V. 89. sz. a. kelt

TÁRCA.

Kirándulás a Dunajeczen.

A „Zemplén” részére írta: —s.

Ezt a rekkenő hőséget tovább kitartani nem
 lehet; a virág, a lomb leroskod, a fű leperzselő-
 dik; benn a hivatalos szoba zárt levegője, künn
 a fejedre tüző napsugár; — most meneküljön ha
 ki tud, de merre, hova? Instálunk szabadságot!
 Ne értsék kérem félre; nem arról a szabadságról
 van szó minálunk, melyért milliók szive lelkesül,
 melyért vért, életet áldozunk ha kell; óh nem ar-
 ról van szó; egyszerű, csekély értelme ez eset-
 ben a fogalomnak az évenként előkerülő szünidő,
 midőn a tisztviselő a poros akták tömkelegéből
 menekülve, szépen kimosdik, s megyen és keresi
 az üdét, a zöldet, a kristály patakot, az ózondús
 levegőt, hogy az örökszép természet közvetlenség-
 gétől felfrissülve, bírja tovább vonni a köteleesség
 terhes-szekerét, mely az életben osztályrészeül
 jutott.

Hogy hová menjen? . . . hála istennek e kér-
 désre is könnyű a válasz; nem szükséges tul
 mennie hazánk határára; itt belől, a zóna-rendszer
 keretében, megtalálja mindazt, a mire lelke vá-
 gyik; elsorolhatnánk egy hoszu sort, válasszon
 ki-ké tetszése szerint, — mi csak menjünk a Sze-
 pességre.

Költők lantja, festők ecsetje, ihletett hangu-

lattal festi a magasztosat, csodást, ámde még min-
 dig halványan. Azt, a mi az ember lelkét ámu-
 latba ejti s imára készíti, — leirni, lefesteni nem
 lehet; ott az őserő teremtő hatalma s a természet
 nyájás mosolya ömlik el.

Ilyen a Szepesség koronája, hegyeink kirá-
 lya: a Kárpát; ilyen a Kárpátok ezerek által lá-
 togatott megannyi pontja, a *csorbai tó, a tarpataki
 völgy* sat.

Ezuttal nem vezetem t. olvasóimat a Kárpát-
 vidék magaslataira; tartok tőle, hogy fárasztó
 lennék; attól pedig kiválóképen irtódom. Rövid
 pár órai vízi utat mutatok be, rövid ut, de arra
 aki megtette, feledhetetlen marad holtig.

Az eperjesi gör. kath. püspökséghez tartozó
 Veres-klostornal mellett, a Dunajecz partján van
 egy régi keletű, s ujjabb időben ismét folkarolt
 kis fürdő. Szerény kis hely, a nevére sem sokat
 ad; úgy hívják, hogy *»Smerdzsonka»*, s kapta pe-
 dig ez elnevezést kellemetlen szagu kénes vizétől.

Itt szállunk fel a Dunajeczre s nem minden
 aggodalom nélkül.

Uram isten, miféle jármű! — kiáltana föl a
 gyöngédebb nemhez tartozó nótúrta; kiöblözött
 fenyőszálakból összetákolat lélekvesztő s tán mégis
 elég kényelmet biztosít. Hagyjuk a parton a gyáva
 aggodalmat, s szálljunk belé. Felszerelésünk: táv-
 cső, revolver, utazó pléd; lábainkat a kimélyesz-
 tett fenyőszálakba bocsátva, a szemközti keresztbe
 helyezett üléseken elhelyezkedünk. A két lengyel
 testvér, hoszu póznákkal, a tutaj két végére állva,
 utnak indítja hajónkat, mely nem zakatolva ugyan,

s hullámokat sem verve, megkezdi csöndes utját
 az észak felé törő Dunajecz kristálytisztá hullá-
 main. Lassan, csöndesen indul, helyenként csak-
 nem horzsolva a folyam ágját képező kavicsot,
 majd mélyebb ágat nyerve, haladunk vigan, oly-
 kor rohamosan a vadregényességben hasonlíthat-
 lan völgyoszoroson. Az ég tiszta felettünk, a víz
 átlátszó alattunk, annyira átlátszó, hogy a mé-
 lyebb pontokon is azt hisszük, miszerint csak le
 kell nyulnunk, s kezünkkel söpörhetjük a mer-
 derben elterülő szines kavicsot. A lengyel mo-
 solyogva nyujtja le két ölnél hoszabb póznáját
 s érhető leckét ad az optikai csalódás törvé-
 nyéből.

Mint egy óriás gyémánt kigyó, hirtelen ka-
 nyarulatokkal halad folyónk, betöltve testével a
 mintegy 50—100 ölnyi szélességű völgyet. Min-
 den kanyarulatával, ujjabb és ujjabb meglepetések;
 itt a legmerészebb képzelődésű, égfelé törő szirt-
 meredélyek, helyenként sűrű, sötét fenyvesek kö-
 rül, magosan meredő sziklatornyok; most törpe
 fenyővel szegélyezett szirtfalak, majd az észak-
 vidéki tenyészet termetes fenyőjének szalás cso-
 portja teszi széppé, teszi magasztossá a nagyszerű
 képet, melynek benyomása alatt megdöbbenve
 gondol az ember saját erőtlenségére, kicsinységére.
 . . . Kolompot hallunk, s figyelmünket a
 pástor-tilinkó melázó hangja kapja el.

Tehát itt is van idill? a zordon arcon át
 lágy mosoly folyik át? . . .

A hegy meredek oldalán, mint mozgó már-
 vánszikkal, piros és tarkaszőru tehének szedege-

körrendeletében közölte a tvhatósággal azon feltételeket, a melyeknek eleget tenni tartoznak azon két éves tanfolyamot végzett gyógykovácsok, a kik az állatgyógygyakorlatot üzni óhajtják. Mint-hogy egy konkrét eset alkalmából azon kérdés vetetett fel, vajlon az érintett gyógykovácsok mielőtt a hivatkozott körrendeletben felsorolt feltételeknek eleget tettek, vagyis a többi között mielőtt a körrendeletben érintett gyakorlati irányu vizsgálatot sikerrel letették, állatgyógygyakorlatot üzhettek-é: tudomás és mihez tartás végett értesitem a törvényhatóságot, hogy az ezen szempont alá eső gyógykovácsok állatgyógygyakorlatot csak úgy üzhettek, ha a vizsgálatot leteszik. Tekintettel azonban arra, hogy a legelső ily gyakorlati irányu vizsgálat határideje f. é. nov. elejére van kitűzve, addig tehát az illetőknek módjukban nem áll a gyakorlati vizsgálatot letenni, az ilyen gyógykovácsok f. é. nov. 15-ig az állatorvosi gyakorlat üzhésében nem akadályozandók. Budapest, 1889. ápril. 18. gf. Szapári s. k.

935. k. b. szám.

Hirdetmény.

Az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat kérelme folytán az említett társulat céljaira Tokaj nagyközség határában elfoglalando földterületekre a törvényes kisajátítási eljárás a nm. kereskedelemügyi m. kir. ministerium f. 1889-ik évi julius hó 10-ik napján 33312. sz. a. kelt rendeletével elrendeltetvén, az 1881. évi 41. tc. 33. §-a alapján a *Viczmány Ödön* vármegyei főjegyző elnöklete alatt *Vitányi Bertalan*, *Szabó Lajos* bizottsági tagok és *Somossy Sándor* tb. aljegyzőből álló küldöttségi eljárásnak határidejéül Tokaj nagyközség házához f. 1889. évi *augustus 26-ik és következő napjainak d. e. 9 órája tüzetik ki*

Mely tárgyalási határrapra az érdekelt felek azon kijelentéssel idéztetnek meg, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekelték közül senki sem jelenne meg.

S.-a.-Ujhely, 1889. jul. 19.

Főispán,

2-3

mint a közig. bizottság elnöke távollétében, alispán helyett:
Viczmány Ödön, főjegyző.

??

89. k. i. sz.

Értesítés.

A s.-a.-njhelyi 99. sz. mértékhteleseítő hivatalban használhatanná vált hidmérlegek, égető vasak, hordó korcsolák s hasonló egyéb ócskaságok f. hó 8-án, d. u. 3 órakor a számvevői hivatalban tartandó szóbeli nyilvános árverésen, azonnali készpénz fizetés mellett, el fognak adni.

S.-a.-Ujhely, 1889. évi aug. 3.

A gazdasági választmány megbízásából:

Dongó Gy. Géza s. k.
főszámvevő.

Körövények.

I.

Másolat. 10942. sz. A sztropkai járás főszolgabirjától. Gvodicsák Mihályné krizslóczy lakos mai napon hivatalomnál azon jelentést tette, hogy atya, *Kadasok Mihály* f. évi julius hó 9-én az ottani határban 10 db bárányt talált bitangásban s azt gondozás alá vette.

II.

11379. sz. A tokaji járás főszolgabirjától.

tik a kövér tejet termelő hegyi füvet. Talán nem is esnék nekik olyan jól az az illatos mohar, ha felügyeljük, az a szőke haju lengyel fiu, oly búsan nem sipolna azon a kis darab száraz fán, melyben annyi bánat, annyi érzelmek lakik, csak ki kell tudni belőle csálni. A tehének nyomán a szatirok tekintetével, kecskék mozgatják szakalukat — szabó egynek sem ül a hátán; utánok 4—5 pásztorfiu nemzeti lábbeliben, bocskorban az evet ügyességével kapaszkodik fel s le a meredek hegyoldalon, kezökben horgas bottal. Érkezésüket látva, nagy sietséggel ereszkednek a víz szélihez; odaérve fejre állanak s kedélyesen verik össze bocskorkájukat; a tutaj kormányosa mosolyog, s magyarázatát adja, hogy ők „kérnek.” A mint zsebünkhöz nyultunk, egymás ellen gáznak hozzánk a pár krajcárért, mit széles karámu kalapjaikba és sokszor mellé dobunk. Tovább haladva az ellenkező parton, körülbelül középpontján a vízi utnak, keskeny rétszalag vonul; rajta mint aféle kis Najadok, tisztán öltözött paraszt leánykák futnak, élénken kínálgatva a zuborgó hegyi-forrás jéghideg vizét. Megállapodunk, s pihenőt tartunk és a kis nimfák korszójában nem ugyan tüzes borral, de mindenestre a hegy levéllel, a nekik kőtésig erő átlátszó vízben hozánk gázolnak s oly szivesen öntögetik azt a jó italt, hogy iszunk kétszer s háromszor is, csak-hogy mindegyiknek juttassunk néhány fillért.

Mire meg nem tanítja a szegénység a bölcsöböl alig kikelő embert!

(Vége köv.)

Folyó hó 15—16-ának éjjelén a bodrog-kereszturi határban *Szepey Sámuel* rétyén egy közép magas, fekete herél 8 éves hámos ló bitangásban találtatott; a talált ló *Szepey Sámuel*nél gondoztatik.

III.

3734./ki. sz. 889. A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabirjától.

Alsó-Regmecz község határán a kukoricza-földeken e folyó évi julius hó 25-én egy felnyergelt és felkantározott, sötét sárga, magas, vastag csontozatu kanca, háti ló bitangásban találtatott. Felhivatnak a községek birái, hogy a fentebb leirt lovat községeikben körözzék s ha annak tulajdonosa jelentkezne, az illetőt a ló átvétele végett hivatalomhoz utasítsák.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1889. augusztus hó 1-én.

Br. Galzler József szolgabiró.

10 főszolgabirónak.

Köztudomásra hozatal, illetve alkalmazkodás végett kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1889. julius 23.

alispán helyett:

Viczmány Ödön,
főjegyző

Másolat.

M. kir. belügyminister 40113/II. sz. Körrendelet A Genfsben 1863. évi október havában tartott nemzetközi értekezlet alapján a osztrák-magyar monarchia részéről 1866. évi julius hó 21-én elfogadott nemzetközi szerződésben foglalt alapelvek szerint megalakult Magyar szent korona országai vörös-kereszt egylete jelvényeinek, címének (pecsét) megkülönböztető jeleinek s egyenruházatának védelmére s ezek jogtalan használatának meggátolására, ugy béke, valamint háboru esetén az 1879. évi XL. t. c. alapján, rendelem, mint következik.

1. §. A ki a magyar szentkorona országai vörös-kereszt egyletének jelvényét, a genfi vörös-keresztet, mely öt egyenlő, kereszt alakban össze illesztett vörös kockából fehér alapon áll, jogosulatlanok vagy illetékes helyről nyert engedély nélkül viseli, vagy gyári vagy iparcikkein, áruin, üzleti helyiségein, címtábláin, cimlapjain (etiquette) üzleti nyomtatványain, zászlón stb. használja, aki ugyanezen vörös-kereszt egyesület nevét, vagy egyéb jelvényeit s megkülönböztető jeleit, u. m. címerét, a karkötőt fehér alapon, a genfi vörös-kereszttel nemzeti színű szegélylyel vagy anélkül, az arany, ezüst vagy fehér rózsákat, a fehér zománcozott, vagy vas kis csillagot, az egyesületnek érclemeze alkalmazott címerét, a tojásdad alakú bőrlemez fehér színben, közepén a genfi vörös-kereszttel, végre az egyesület szolgálatában működő minden néven nevezendő személyzet egyenruházatát, miként mindezek Ő csász. és apostoli királyi felségének 1887. évi julius hó 2-án Schönbrunnban kelt legfelsőbb elhatározásával részletesen megállapítvák, jogosulatlanul vagy a vörös-kereszt egyesület központi választmányának engedélye nélkül viseli vagy bármilyen módon használja, vagy alkalmazza, *kihágást* követ el, s a jelvények, cimlapok s nyomtatványok elkobzása mellett öt forinttól ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel behajthatatlanság esetén, 5 napig terjedő elzárással büntetendők.

A címtáblák, a mennyiben a hatóságilag kiszabott idő alatt át nem alakítottak, hatóságilag eltávolítandók.

2. §. Ugyanezen büntetéssel büntetnek azok is, kik a vörös-kereszt egyesület nevének vagy jelvényeinek felhasználásával bármilyen néven nevezendő, habár jótékonycélu vigalmat, vagy előadást jogosulatlanul rendeznek.

Utazási levelek.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

II.*)

Nürnberg.

Nürnbergnek, mint némely koros asszony-nak az válik dicséretére, hogy jól van konzerválva. Nem akarom tovább fejtegetni, hogy az idő foga mely részen lesz elébb észrevehető, csak azt konstátalom, hogy még eddig minden városnak előnyére vált a régiség; hasonló esetet nem tudok asszony ismerőseim között.

Aki ó-német várost teljes valójában akar látni, az zarándokoljon el Nürnbergbe; de mielőbb, mert a modern restaurálási és építkezési ragály maholnap bevakolja a félezredes ráncokat.

Legjobban teszi bárki is, akinek egy-egy város megtekintésére rövid ideje van, ha bizonyos szisztéma szerint indul.

Hosszas kísérletezés után legcélrányosabbnak bizonyult be a következő beosztás. Korán reggel a templomok, tíz óráig, míg a múzeumok és egyéb gyűjtemények látogató órája elérkezik, templom, torony vagy más magasabb pont megmászása (a tájékozás kedvéért), s az ezután megmaradt szabad idő megoszlik oly látnivalók között, melyek megtekintése nincsen időhöz kötve.

E sorrend szerint szerint elsőnek *szent Szebald* templomát vettem, melyet *Vischer Péter* tett örök-

*) Az I. lapunk ez évi 27-ik számának a tárcájában volt közölve. Szerk.

3. §. Ha az 1. szakaszban körülirt kihágás háboru esetében vagy a hadszínhelyén követtetik el, az sulyosító körülménynek tekintendő s a mennyiben hadi törvények szerinti elbánás tárgyát nem képezi és az eset körülményei szerint a büntetésekről és vétségekről szóló magyar büntető törvény (1878 évi V. t. c.) vagy a kihágásokról szóló 1879. XL. t. c. nem alkalmazhatók, 100 ft-ig terjedhető pénzbüntetéssel, vagy 10 napig terjedhető elzárással vagy végre a büntetés mindkét nemével büntetendők.

4. §. Hasonló védelemben részesülnek oly idegen államok vörös-kereszt egyesületei, melyek a genfi nemzetközi konventió alapján alakultak meg, ha ezen államok a jelvények, megkülönböztető jelek, egyenruházat stb. védelme tekintetében Magyarország irányában teljes viszonzosságot (reciprocitást) alkalmaznak.

5. §. Azok, kik a jelen rendeletben említett címerek, jelvények, megkülönböztető jeleket cégekben, cimlapjaikban, üzleti nyomtatványaikban, árucikkeikben engedély nélkül, de jóhiszeműleg eddigelé használták, illetve viselték s azt jövőben is tenni óhajtják, kötelesek a jelen rendelet kihirdetésének napjától számított *egy hó alatt* a magyar szentkorona országai vörös-kereszt egyesület központi választmányához engedélyért folyamodni.

A jelen rendelet kihirdetésétől számított két hó elteltével a jelvények stb. csak akkor használhatók, ha az engedély megadatott s azon feltételek szoros megtartásával, melyeket az engedély okmány megállapít.

A magyar szentkorona országai vörös-kereszt egyesülete az engedély megadást, az egyesület magasztos céljaira fordítandó mérsékelt díj fizetéshez kötheti.

6. §. A vörös-kereszt fentebb elősorolt jelvényeinek, címerének stb. jogosulatlan használatának büntetését azon hatóságok s azon eljárás szerint eszközlik, melyeket az 1880. évi XXXVIII. t. c. alapján a bel- és igazságügyi ministerek által 1880. évi augusztus hó 17-én 38547. sz. a. kiadott rendelet megállapít.

Az ezen hatóságok által a jelen rendelet alapján kiszabott pénzbüntetések, a magyar szentkorona országai vörös kereszt egyesület javára esnek s annak átszolgáltatandók.

7. §. Jelen rendelet a »Budapesti Közlöny»-ben történt kihirdetés napjával lép hatályba.

Felhivom a törvényhatóságot, hogy ezen rendeletem közhírré tételéről és végrehajtásáról haldéktalanul gondoskodjék. Budapest, 1889. évi julius hó 1. Gróf Teleki s. k.

Városok csatornázása.

— Öt cikk. —

I.

Irta: **Dauscher Miklós**, kulturmérnök.

A köz- valamint a magán tisztaság egészségi szempontból oly elengedhetetlen kellekek, hogy méltán erénynek nevezhetjük őket; nincs tehát nem csodálkozunk, ha a higienisták szüntelenül ezeket hangoztatják, a világot cselekvésre nógatják és a bajok orvoslását sürgetik. Tényleg nem létezik ránk nézve fontosabb tárgy közegészségi állapotainknál, melyeknek kedvező volta munkakedvet és jólétet biztosít, ellenkezője hanyatlást és pusztulást.

Ha felemlitém, hogy a városok egészségi viszonyai, az elérhető átlagos életkor és a halandóság mértéke a csatornázás kérdésével szerves össze-

hírvé, e szent sirjának remekművű készítése által.

Szerencsés összeegyeztetése a stílusnak, — mely itt a gótnak sikerült megszorításából áll, — a hajszálnyi tökéletesség a dombormű képekben, az apostolok puritán alakjai, az üdvözítő kedves alakja a földgömbbel, oly diszt adnak az ereklyetartónak, mely felfogásban és megvalósításban felül mulva egyhamar nem lesz.

Az ereklyetartó fala, négy főjelenetet és csodát ábrázol, a nürnbergi szent életéből. Az első kép szemlélteti a föld által elnyelt kétkedőnek csodálatos megszabadítását, a másik a kiürült boros kancsó újra megtelítését. *Szent Szebald* csodálatos melegezése a jégcsapon és egy vak meggyógyításának domborművei, adják ki a többi számot.

Ezen a remekművön *Vischer* öt fiával tizenhárom évig dolgozott, mint ő mondá: a város és szent Szebald dicsőségére, s mindezt alig 4000 forintért végzé, mely összeg, tekintve az emlék mai százszoros értékét, mosolygásra készíti a nézőt.

Nürnberg másik ötvösének és szobrászának, *Kraft Ádám*-nak, dicsőségét a szent *Lőrino* templomban felállított emlékek hirdetik. Ide is, mint Londonban a szt. Pál templomban *Wrenn* emlékének, e remekművek alá oda lehetne írni: »Ha emlékéket akarod látni, tekintés körül.»

Illygy mily magas fokon állott itt művészet és ipar s ennek következménye a jólét, tanuskodik erről a számos tekintélyes épület és emlék. *Aeneas Sylvius* említi, hogy bármely skót király boldognak érezhetné magát, ha úgy élhetne, mint egy nürnbergi polgár.

Folytatás a mellékleten

függésben vannak, azt hiszem kivivtam soraim jogosultságát.

Faluhelyen, ahol a népesség a területhez mérve rendszerint csekély, ahol tehát egy emberre aránylag nagy földterület jut s ez is a maga természetesen, Isten teremtette állapotában még meghagyott, csatornázás szüksége fel nem merül, sőt a tisztaság rovására talán több is történik a kelle ténél s mégis a falusi ember egészségi állapota a városiával össze nem hasonlítható. Az eső és házi vizek utat találnak a lefolyásra, gyorsan elszívó rognak s az ürülék anyagok is ugyancsak visszadatnak az anyaföldnek mielőtt rohadásnak indulnának.

Mily egészen más viszonyokat találunk azonban városokban, ahol a népesedési arány a területhez mérve már sokkal nagyobb, az utcák kikövezvők, hol az elhasznált vizeknek már nincsen merre lefolyást keresniök az anyaföldbe s melyek, ha elvezetésükről gondoskodva nincsen, rövid idő alatt állandó posványt képeznek: itt mesterséges uton, gyorsan és gyökeresen kell segítenünk.

Az emberiség fejlődés-történetéből láthatjuk, hogy kezdetül fogva létezett egy bizonyos törekvés a tömegesen együtt élő emberek letelepülésére, később lakhelyének tisztántartására és az egészségre káros hatású anyagok eltávolítására. A földműveléssel foglalkozó rómaiak, hitelt érdemlő római írók Virgil, Varr, Plinius nyomán, a emberi ürülékeket a mezőgazdaság céljaira tudták értékesíteni, sőt a köztisztaság iránti érzék Róma növekedtével annyira fejlődött, hogy Tarquinius uralma alatt megépítették a Cloaca Maximát, az ó-kor e nagyszerű műszaki alkotását tisztán a csapadékvizek elvezetésére, melynek óriási méreteiről fogalmunk lehet, ha felemlitem, hogy fögyűjtőjének belső szélessége 45, magassága pedig az 55 métert meghaladta.

Földalatti csatornákat találunk Carthagóban, Jeruzsálemben, melyek azonban később, a mint azt Rómánál is észlelhetjük, nyilván a népek elpuhulása és az erkölcsök hanyatlása, utóbbinál különösen a görög befolyás következtében vagy pedig teljesen elhanyagoltak.

Évszázadokon keresztül ezek után nem találunk ezen lényeges ügynek megfelelő és a követelményeket csak részben is kielégítő intézkedést; míg a század elején az angolok, a tudományos haladásnak faklyavivői, ismét felvetették a város rendszeres csatornázásának ép oly lényeges, mint szükséges kérdését.

Őket követte a természettudományok fokozatos fejlődésével az általános szükség nyomása alatt majdnem minden nagyobb város, nem tekintve a hozandó áldozatok terhét, hanem csupán a célt: a lakosok egészségi állapotát lehetőleg megjavítani.

Városok csatornázásánál általában két főrendszert különböztethetünk meg, az u. n. *öblítő rendszert*, melynél az eső- és csapadékvizeket az ürülékekkel együtt egy közös csatornában — és az *elkülönítő rendszert*, a melynél e két tényezőt külön választva egymástól függetlenül vezetjük el.

a) *Az öblítő csatornázási rendszer.*

Ha a város oly kedvező fekvéssel bír, hogy közelében vagy éppen azon keresztül vonul valamely bővíző patak vagy nagyobb vízfolyás, közel látszik a megoldás, amennyiben az összes csatorna tartalmat egyszerűen belevezetjük a folyóba lehetőleg oly helyen, ahol a városnak már nem okoz bajt, tehát a városon alul.

Kilátásra különös kedvezőnek kínálkozik a vár, melynek lejtőjén a város egyik része épült. A kilátás elragadó, kivált a kiralyi termekből, melyek még most is, néha napján, lakóhelyül szolgálnak a bajor fejedelmeknek.

Mint minden várnak, úgy ennek is megvan a maga romantikus mondája. A várfalon két patkóalakú benyomást összeköttetésbe hoznak egy ka landos mesével, mely szerint *Gaillingeni Eppelin* rablólovag lovasul legratott volna a várfalról. Miután ily patkó nyomot eddig vagy egy féltucatot láttam, bizalmam e mese iránt is megcsökken.

Több hitelt érdemel a vár udvarán álló tolgoly, melyet *Kunigunda* császárné ültetett, s most a 800-ik évet látja maga fölött elvonulni. Elég tisztas kor egy tolgolytól, azonban mióta a libanóni cédrusok, és a ceyloni szent búfa 2000 éves lombkoronájával feltűnt az irodalomban, azóta némi lenézés illeti a 800 éves aggot.

A városon kívül elrejtve látszik a Szent-János-temető, melynek főnevezettségét a hét stáció képezi, melyeket hogy teljes történelmi hűséggel állíthason föl, egy nürnbergi polgár *Ketzel Márton*, a szentföldre zárandokolt s ott megszállta a lépéseket Pilátus háza és Golgotha között. Hazajöve hajótörést szenvedett s elvesztvén a följegyzett számokat, még egyszer megtevé a fáradtságos gyalogutat, s ez esetben sikerrel.

A várból lejövő ut a *Dürer*-térre vezet keresztül, hol *Dürer*nek önmaga által rajzolt s *Rauh* által öntött szobra diszlik.

A német festők legnagyobbika, a nürnbergi polgárok viseletében, széles prémes köpenyvel,

Csakhamar beláthatjuk azonban, hogy csak a legtrikább esetben leszünk oly helyzetben, hogy ezt megtehessek a nélkül, hogy magára a folyóra, a városra és a vízfolyás mentén lefelé fekvő egyéb városra nézve kárt ne csináljunk. Ha ezeket a körülményeket figyelmen kívül hagyjuk, sokkal rosszabb állapotokat teremtünk a réginiél; példa rá London, mely régi csatornarendszerével, dacára az 1815. évi törvény szigorának, annyira megfertőztette a Themset, hogy az annak partjain épült házakban a büz miatt lehetetlen volt megmaradni; Páris, hol a póce-anyagoknak a Szajnába való vezetése által rövid idő alatt tühretetlen állapotok támadtak; és mindazon államok városai, melyek Anglia nyomdokain indulva, a póceanyagoktól való megszabadulásnak e káros következményű rendszerét fogadták el.

E bajok elszüntetésére hozták meg az egyes államok törvényhozásai a folyók tisztántartása érdekében legszigorubb törvényeiket, élükön Angliával az 1873. évi „Riverpollution-act” című törvénnyel, mely rákényszerítette a városokat arra, hogy a csatorna-tartalommal egy más térére, a *mezőgazdaság* terére lépjenek.

A városi csatornázások kérdésének az öntözés általi megoldásánál, tekintettel arra, hogy ez még a legutóbbi időkig is fentartotta magát és sikeres megoldásnak tekintetik, kissé megállapodhatunk.

Az eszme maga nem új, mondhatni majdnem oly régi, mint maga a mezőgazdaság. Említettük az ó-kori rómaiakat, de China és Japánban évszázadok óta már a legnagyobb szigorral fordítottak az emberi ürülékek a gazdaság céljaira éppen a bennük rejlő becses trágyaértéknél fogva.

Edinburgh, Milano és Navarra közelében 200 éves, hig ürülékre berendezett öntözőeknek jöttek nyomára, míg Franciaországban egész de partament-ök lakosai ürülékkel trágyáznak, még jelenleg is s Florenc városában a házak bérösze-gének mértékére a pócegödöröknek befolyása volt.

A kivétel röviden abban áll, hogy a csapadék vizekből és póceanyagokból álló csatorna-tartalom valamely, a városon kívül fekvő területre vezetetik abból a célból, hogy a föld az erjedő és rothadó alkatrészeket felvegye, illetve oxidálja és így az egészségre káros hatásukat megsemmisítse.

Az osztó csatornákból kikerülő tintaszerű folyadék a terület esírányára merőlegesen huzott barázdákon átbukva átszivároga a talajon s átadva annak magával hozott tápanyagait, mint kristály tiszta víz kerül ki belőle, mely nemcsak hogy nem kellemetlen ízű, de Pasteur vegyelemzése szerint a tudomány minden követelményének megfelelő, úgy hogy egészségesebb és mikrobáktól tisztább víz már nem is kívánható. Első követelmény azonban, hogy az ily talaj sűrűn meg legyen alagsó-vezve, nehogy átbocsátó képességét elveszítve, megromoljon s így felmondja a szolgálatot.

Vármegyei ügyek.

Vármegyének közigazgatási bizottsága f. hó 12-én ülést tart.

A tokaj-tarcsali ut kiépítésére a kereskedelmi minster újabban 50,000 forint államsegélyt tett folyóvá.

vállaira hulló hajjal van ábrázolva, kezében a karctü, mely talán inkább tette a művészt örök-hírűvé, mint azt ecset. Német életleírói vajmi keveset írnak arról, ami nálunk oly sokat foglalkoztatta a műtörténészeket: tudni illik *Dürer* magyar származásáról. Igaznak látszik azon feltevés, hogy *Dürer* családja *Ajtósi* név alatt magyar eredetű lett volna. A török dúlás pusztította el a kis *Ajtós* falut, honnan *Dürer* atyja kivándorolt Nürnbergbe. Innen nevének fordítása *Thürer=Ajtósi*.

Hogy *Dürer* magyar nemesi voltára többször hivatkozott, állítják e férfi életrajzával foglalkozó történészeink. A németek e pontra vonatkozólag a hallgatás üdvös politikáját követik, megmagyarázható okokból. Bármint álljon a dolog nemzetiségi tekintetben, a németek e theologus, s vallásának nyomait vésőjébe és átvett férfi, koszoruját, a valódi tárgyilagos kritika sohasem fogja letépni.

Az izléses *Mária-templom* mögött, a liba piacon áll az utánzásokról híres *Gänzen München*, mely két libát hóna alatt tartó férfit mutat. Ezen kedélyes vizöntő, mint a nála sokkal naivabb kollegája, Brüsszelben, általános kedvence a közönségnek, s oly megnézni való, amit egy látogató sem merne elmulasztani.

A várost keresztülszelő *Pegnitz* lánchidja mellett csodálatos felirat örökit meg, egy csodálatos ökröt, melynek köszöbra alatt a felírás tudatja, hogy ez az ökör sohasem volt bornyu. A német humor e furcsa nyilvánulásától utamat egy másik városi nevezettséghez, a *Bratwurstglöcklein*-hoz vettem.

Milyen lesz az új közigazgatás? E kérdésre ad általánosságban választ a *N. Fr. Presse* budapesti levele. Nevezett bécsi lap szerint a közigazgatási reform-javaslatnak még a vázlata sincsen meg, kivéve a közigazgatási bíróságokra vonatkozó javaslatot; a miniszterek azonban már teljesen egyetértenek a reform alapelveiben. A reformot nem meríti ki a közigazgatási közegek kinevezése, hanem magában foglalja a közigazgatási testületek szervezését és hatáskörük szigorú megvonását. A régi intézményből lehetőleg meg-hagyják mindazt, a mi a reform céljával összefér. A vármegye, a főispán, alispán, főszolgabíró és szolgabíró megmaradnak; a forma a régi marad, csak a tartalom lesz új. A vármegyéknek területi beosztása is lényegében a régi marad. Az 1848. óta történt változtatások azzal egészítettnek ki, hogy a polgári elem és az értelmiség is elfoglalják majd a vármegyében az őket megillető helyet. A vármegyék szabad véleménynyilvánítása, határozathozatala és írásbeli érintkezése a közélet minden kérdésében, tehát politikai kérdésekben is, változatlan marad. A szolgabírótól felfelé az állam fogja kinevezni a hivatalnokokat. A nagyobb vármegyék egy alispán helyett többet kapnak. A főispán hatáskörét, mely közigazgatási és politikai feladatokból áll, törvény fogja körülírni. A kormány bizalmi férfiak lesz a vidéken. Mint most, úgy ezentul is a kisebb vármegyékből kettőnek, vagy többnek a kormányzása csak egy főispánra bízatik. A reform három főcsoportra fog oszlani: a községek, városok és vármegyék adminisztrációjára. Először is a községekre és vármegyékre kerül a sor, a városoknál — mostani közigazgatási szervezetük mellett — a szükséges változtatásokat legutóbbára lehet hagyni. A legutolsó nagy restauráció minden valószínűség szerint f. évi decemberre iratik ki. A választás tuvalevőleg hat évre szól, de mielőtt a reform életbe lép, egyszerűen érvényesülni fog az általános jogszabály: „Lex posterior derogat priori.” (A későbbi törvény megszorítja a korábbit.) A hat évre megválasztott tisztviselő egyszerűen elveszi állását, ha az új közigazgatás értelmében a kinevezésre nincs kvalifikálva, vagy bármely más okból alkalmatlan. Az új közigazgatás főcélja: a magyar nemzeti állam megszilárdítása.

Katonai lóvásár. A hadsereg lószükségletének fedezésére *Töke-Terebesen* f. évi szept. 17-én pótlóvázási vásár fog tartatni.

Ludovikások. A honvédelmi miniszter tudatta a vármegye közönségével, hogy *Ófelsége Splenberg Barna Gábor* nevű fiának és *Buzsa József József* nevű fiának a honvédségi Ludovika-akadémia tényleges állománybeli tisztképző tanfolyamának 1890-iki évfolyamára a g. Butler János-féle alapítványi helyekre, első sorban; továbbá *Materny József István* fiának másodsorban történt bemutatását tudomásul vette; *Péchy Andor*, szacsuri birtokos ugyanoly nevű fiának a Ludovika akadémiában félfizetéses helyet adományozott.

A belügyminister a községbe érkezett idegenek bejelentése körül követendő eljárás tárgyában alkotott vármegyei szabályrendeletet jóváhagyta.

A száj és körömfájás ragadós állati betegség vármegyénk felső részén egyre terjed. A szinai járásnak már csaknem valamennyi községében

Ez egy kisutcai korcsma, mely 1400-ig tudja fenállását visszafizetni. A szük és ódon helyen kintün apró kolbászkákat és sört árusítanak el a folyton váltakozó közönségnek. Sokan ezt tartják Nürnberg legelső látványosságának. Különös elnevezésének alapját az szolgáltatta, hogy ezelőtt egyszerre készítették a kolbászokat, s ha egy bizonyos szám elkészült, harangjellel adták tudtul az örventetes eseményt az éhes polgároknak.

E patriarchális odutól a germán muzeumig az utat a *Szent-Lélek-templom* mellett tehetni meg, hol birodalmi város korában Nürnberg őrizte a német császári jelvényeket, melyek innen Bécsbe s utóbb Berlinbe vándoroltak.

A germán múzeum tartalmára már a névből, melyet visel, lehet következtetni; az egész majdnem kizárólag német régiségeknek őrzője, némi tekintettel egyéb relikviákra.

Nürnberg régi iparának maradványain az első óráktól, az úgynevezett nürnbergi tojásoktól kezdve az első földgömböktig és a térképek csoportjáig sok a látni való.

Ez utóbbiak érdekességüket készítőjüktől, *Behaim Márton*-tól veszik, kit méltán neveznek nürnbergi Kolumbusnak. Behaimé a dicsőség, hogy az azori szigeteket és a Zaire (Kongo) torkolatát fölfedezte Portugál számára. A nürnbergiek büszkeségükben még azt is állítják, hogy Kolumbus ter-vét Behaimtól vette volna. Ezt azonban nürnbergin kívül senki sem hiszi el.

Chyzer Béla.

fellépett s a homonnai járásban is mutatkoznak szörványos esetei. *Kossuth Elek*, szinai főszolgabíró az óvintézkedések sikeresíthetése céljából a felvidéki vármegyei állatorvost járásába állandó tartózkodásra kiküldetni kérte.

Sertéskivitel megtiltása. A német birodalmi kormány Ausztriából és Magyarországból a sertéseknek élő állapotban Németországba bevitelét megtiltotta.

Hirek az országból.

Öfelsége a király e héten Berlinbe utazik *Vilmos* német császár látogatására. A császár udvarában nagy előkészületeket tettek I. Ferenc József császár és király fogadására.

Albrecht fhg. katonai szemleutjában meghütötte magát s már napok óta betegen fekszik N. Szebenben.

Natalia szerb királyné, orvosai tanácsát meghallgatva, egészségének helyreállítása végett hazánkba, a zliácsi fürdőbe jön.

Bombelles Károly gf. ellentengernagy, *Rudolf* trónörökös volt főudvarmestere, mult hónap 29-én hirtelen halállal kimult. A trónörökös tragikus kimulta annyira feldulta a főudv. m. lelki nyugalmát, hogy a katasztrófa után néhány hét alatt teljesen megöszült. Ötvenhét esztendő volt, agglégény s a máltai rend lovagja.

Százhusz éves ember halt meg *Barson*, Somogyban. *Nagy Ferenc* volt a neve, régi obsitos katoná. II. *József* től kezdve négy uralkodó alatt szolgált. Agglégény volt, s mint mondják, örökösön hadilábban állott az asszonyok regementjével.

Hirek a nagyvilágból.

Kréta szigeten az ottan régiebb idő óta nyugtalanító lázongás lázadásá fajult. A szultán már visszahívta *Kréta* szigetnek gyűlölt kormányzóját, de a nyugalom mohamedán és keresztény elemek között még helyre nem állott. Ugy hírlik, hogy a lázadás célja: szakítani a török uralommal s egyesülni Görögországgal.

Ahol a pápa — ott van Róma — tartja egy régi közmondás. Ujabb időben sűrűn felmerült az a hír, hogy a pápa saját maga és környezete helyzetét türethetetlennek érzvén, készül elhagyni ősi székvarosát, Rómát. Az egyik hír azt mondja, hogy Spanyolország területére költözik udvarával; a másik arról beszél, hogy francia területen találta meg a pápa és udvara új tartózkodási helyét. Mindeme föltevésék, úgy látszik, alappal bírnak, mert *XIII. Leó* a biborosok tanácsában mult hó 29-én kinyilatkoztatta, hogy *Rómát csak háboru esetén hagyja el*. Hol lesz az új Róma — arról a *Standard* római távirata nem szól.

Az afrikai harctérről hire érkezett, hogy az Egyiptomi déli részéről egybegyűlt benszülőtt folkelők és az angol katonai csapatok döntő ütközetre felkészülve szemközt állanak.

Különtélek.

(Személyi hírek.) Főispán öméltósága *Schön Miksa* I. oszt. inokot s tb. aljegyzőt vármegyei alleltárossá, egyszersmind közig. irattárossá nevezte ki. — *Spisóvszky Imre* közig. napidijast főispán öméltósága I. oszt. inokká, *Staudt József*, végzett jogászt díjtalan közig. gyakorlóvá nevezte ki. — *Czigler József*, pénzügyőri biztos Ungvárról S.-a. Ujhelybe áthelyeztetett. — *Dr. Kende Miksa*, fiatal jeles orvost, mult hónap 29-én cselei körorvossá választották. — *Várady Sándor*, vm. tiszti ügyészi inok tb. aljegyzővé neveztetett ki.

(A zónatarifa) f. hó 1-én lépett életbe. Azok, a kik szerencsések voltak az első napi utazás olcsóságát élvezhetni, mesés dolgokat beszélnek arról az óriási forgalomról, melyet a Budapest és Miskolcz között közlekedő vonatokon tapasztaltak. Valóságos emberáradat lepte el még a legkisebb vasuti állomások indóházait is. Mint mondják, még a kalauzok helyeit is utasok foglalták el. Olyanok is utaztak, zsufozásig megtelítve a vonatok összes kupéit, a kik ezen ideig a gőzmozdony gépjének csak a füstjét látták és füttyjét hallották. Az *ujhelyi* induló háznál is megkétszereződött e napon a forgalom. A váró- és étkező-termek, peron, zsufozásig tarkállott a minden rendű és rangú utas sokaságától. Az állomási pénztáraknál elkelt I. és II. oszt. jegy 80, III. oszt. jegy 370 darab, 250 ft körüli bevétellel.

(Az időjárás) e héten beillett volna akár bolond-hónapba. Áprilizáló kedvét kétfelé osztotta. A hétnék első felében olyan volt, mint egy borongós, esős, szeles nap szokott lenni áprilisban, a melyből még kiérzik a március zordonsága — a hétnék második felében kellemesebb, barátságosabb hangulatra serkent, letette az ősi rokkot s nyári öltözetben napernyő alatt sétált. A «Zemplén» meteorológusa szerint: *szombaton*: este 10 R. hőmérséklet, kezdetben s egész éjjel csendes, vasárnapra virradólag zuhogó eső. *Vasárnap*: sűrű boru-

lat, egész nap szitáló eső; hőmérséklete 9 R. *Hét-főn*: délig derülő, délután boruló szemhatár terhes felhőket úzótt az északi hideg szél (Tátra Füredről havazást jelentenek). *Kedden*: d. e. borult, d. u. tartós, szép, csendes eső. *Szerdán*: reggel esett, d. e. 10-kor derült, délben zuhogó zápor apró jéggel, d. u. 1-kor derült, d. u. 5-kor hatalmas zápor, mely a szőlőkben sok kárt okozott, az államvasutnak a Dókus borhától a Becske-borházig terjedő szakaszát kötormelékkel eltorlaszolta, a sáncokat beiszapolta. A közlekedést rendkívüli munkaerővel kellett helyreállítani. Rövid pihenő után este 8-kor ismét zuhogó eső volt. *Csütörtök, péntek, szombat* barátságos napsugarat hoztak. A szomszagos föld kedvére teleszivta magát és hegyek-völgyek felelissült, megifjult erővel újra zöldülnek. Ember, állat, növény, minden ami élő, felvidámult.

(Tüz volt) városunkban f. hó 1-én. D. u. 3 órakor a zsidó kórház istállójának lucernával tele rakott padlásáról, minden valószínűség szerint gyújtás következtében, törtek elő a lángok, melyek pár perc alatt a hosszú istállókat, valamint a tőszomszédságban épült «Nefelets» korcsmának és egy szögletűházak száraz és korhadt fedelzetét elborították és különösen a széláramlatnak e kritikus pillanatban kedvezőbb fordulata óvta meg a várost a nagyobb katasztrófától. Már csaknem teljesen elfojtottnak látszott a veszedelem, midőn a kigyuladt istálotól vagy 300—400 lépésnyi távolságra fekvő 463. ö. i. számú ház tetőzete (a kórházzal szemben) szintén tüzet fogott s lángolni kezdett. Az újabb tüzi láрма nagy riadalmat okozott. A bémész közönségéből azonban hirtelen kivált két ács meg egy bérésforma legény s mire a tüzoltóságnak és a rend felett örködő honvédségnek egy szakasza a vész újabb színhelyére megérkezett, a lángok már meg voltak fékezve. Isten csodája, hogy a zsufooltan és zszindelytetővel épült városrészben neki vadult elem fölött diadalmaskodni lehetett. A tüzoltók ezuttal tapasztalt működése bizony kevés pürotechnikai jártasságról tanuskodott, felismerhető volt hogy az okszerű védekezés alapfogalmaival nincsenek tisztában. Ugy látszik a közönség körében nyilvánuló aggodalom, hogy e nagybecsü intézmény, az egykor kitűnően szervezett, lelkes egyesület, rohamos hanyatlásnak indul, komoly alappal bír. Mely aggasztó körülményre kötelességünknek ismerjük városunk intéző köreinek figyelmét idejekorán felébreszteni.

(Életunt gyárlista.) Mult csütörtök este, 10 óra tájban, egy *Molnár Viktor* nevű gyártelepi gépész lakásán mellbe lötte magát. A golyó nem ejtett rögtön halálos sebet, mert tudójébe hatolt. Hozzáátartozói rögtön orvosot futottak, ki a szerencsétlen ember helyzetét válságosnak mondja.

(A «Zemplén» fekete táblája.) Szégyenletes dolgot művelt a monoki zsidó hitközség. Temetkezési egyesületeknek alapszabályait német nyelven írva terjesztette fel a belügyminisztériumhoz meg erősítés végett, honnan azonban magyar fordítás csatolása céljából visszaküldetett. Hogy ilyesmi eshetett meg a szin-tiszta magyar vidéken, hirnev Monok városában, ezért a maradi zsidó hitközséget nyilvánosan aposztrofáljuk.

(Dohány helyett fűrészpör.) Legfinomabb magyar szivarka-dohány, ára 7 kr. címe van egy kis pakli dohánynak, mely hogy jó e, megéri-e a 7 kr. az tudhatja legjobban a ki veszi. Ilyen paklit vett e napokban X. egy Kossuth-utcai kis trafikos boltban. Mikor standó-péde fölbontotta abban dohány helyett finom forgácsot lelt, annak rendje és módja szerint bepréselve. Ugy mondják, ez nem az első eset Ujhelyben — tehát megérdemli, hogy finánc uraimék a tréfa, rekte család forrását kikutassák s okozóját példásan megbüntessék.

(Tanügyi értesítés.) A sárospataki ev. ref. főiskolában a következő 1889⁹⁰-ik tanév szeptemb. 1-én kezdődik. A tanév szept. 8-án ünnepies isteni tisztelettel nyitattik meg. A javító, pótló- és magánvizsgálatok következő rendben történnek: I. Aug. 30-án d. e. az I., III. és VIII. o. 2. Aug. 30-án d. u. a III., IV. o. 3. Aug. 31-én d. e. az V., VI., VII. o. 4. Aug. 31-én d. u. az előkészítő osztály (Progimn.) Ezen kívül figyelmeztetnek a szülék a következőkre: Minthogy a nagym. vallás-és közoktatásügyi minisztérium többé nem engedi meg, hogy a sárospataki ev. ref. főgimnáziumban egy osztályban 60-nál több tanuló felvétessék, a főtiszteletű egyházkerület *kényszerülve* volt a következő határozatot hozni: *szept. 1-4-ig csak protestáns vallásúak vétetnek föl; szept. 5-től kezdve bármely felekezetbeliek, míg a 60 létszám ki nem telik*. Ez áll azokra is, kik az előkészítő osztályban (Progimnáziumban) már itt tanultak.

Az igazgatóság. (Az erdő-bényei fürdőben) évente megtartani szokott *Anna-Bál* a mult vasárnapról a zuhogó eső miatt mára halasztott. A bényei fürdőben e hó 15-étől szept. 15-éig a vendégek szőlőkurát is használhatnak. Szobák a jelzett időtől 1/2 áron lesznek kaphatók. (Lásd hirdetési rovatunkat.)

(Trafik áldozata.) *Tolcsváról* írják, hogy ottan mult hó 29-én *Kigyósy Sámuel* nének kedve kerekedett a komámasszonyékhoz benézni egy kis íris

pletykára. Eközben 4 éves kis fiacskáját s ennek szópós testvérkéjét a szobában magukra hagyta. A fiucska anyja meséjéből ösmervén már a »veres pipa történetét«, kapta magát rágyújtott a trafik-kal töltött apa-pipájára. Hogy pedig a trafik a kassai dohánygyár szégyenére nem vált, szomoruan kitünt abból, hogy nem csak a pipa, de a közelben levő kis testvér ruhája is lángra lobbant, s a kis szerencsétlen szénné égett. A pletykaságot a gondosság elé helyező anyát a kir. járásbíróság bűnvádi eljárás alá fogta. Hogy a »veres pipa« »veres kakassá« nem változott: az isten jóságának köszönhetjük.

(Öngyilkosság.) Marossy Sándorné szül. Nád-házi Eszter jómodu lagmaczi gazda felesége mult hó 21-én lakóháza padján ruhaszárító kötéllal felakasztotta magát. Mikor férje a boldogtalant a pad kákas ülőjén függve lelte, akkor már az élet utolsó szikraja is elszállott belőle. Végzetes tette nek okául mondják, hogy valaki a tultakarékos asszonynak 320 fnyi készpénzt ellopta.

(Dr. Rosenberg B.) gyakorló-orvos és fogmütő városunkban megtelepedvén, lakik Petőfi-utca 455. számú házban, (a református templommal szemben). Rendel d. e. 10—12, d. u. 3—5 óráig.

(A főherceg és a huszár.) A *Budap. Hl.* írja: *Albrecht* főhg. legutóbbi szemleutja alkalmával történt a miskolczi lovaskaszárnyában az alábbi eset, melyről bizonyára sokáig fognak beszélni a miskolczi huszárok. A lovaskaszárnyában tanyázó 12-ik huszárezrednek egyik őrmestere, *Molnár András*, a régi magyar huszár tipikus alakja, a főherceg ott tartózkodásának ideje alatt érte meg a hadseregben való szolgálatának 35 ik évét. *Molnár*, ki két háboruban vett részt s mindig igen jól viselte magát és az ezrednek legjobb lovasa, *Forrest* ezredes ajánlatára a király ez alkalommal az ezüst érdemkereszttel tüntette ki. A derék őrmesternek a tisztikar jelenlétében adták át az érdemkeresztet. Az átadásnál jelen volt *Albrecht* fhg. is, ki rövid beszédet mondott a kitüntetethez, kiemelve, hogy sok ilyen bátor katonát kíván Öfelségének. Erre a főherceg az őrmesterrel kezetszoritott s ez a tisztesség az öreg katonát könyekig meghatotta.

(Rosz napok.) *Dr. Falb Rudolf*, viharjövendelő német tudós, akin úgy látszik szintén bebizonyosodik a mondás igazsága, hogy t. i. »senki sem próféta a saját hazájában« — az ugynevezett *kritikus* napokat szokta megjövendölni az év folyamán. A kritikus napokra kitűzött istenitélet — vihar, földrengés, istennyila hullás képében rendszerint be is teljesedik, ha t. i. el nem marad. Ilyen sulyt tulajdonitunk az alább következő jegyzéknek is, mely szerint a 365 naphól álló esztendőnek 37 napja a leghatározottabban (!?) ominózus — *rossz nap*. Az ilyenkor kezdett dolog szerencsétlenül fog kiütni. Aki ilyen *rossz* napon tengerre száll, ha jötörést szenved (a vasuton való utazásra nincs ilyen katasztrófa-hozó hatása, mert amikor a jegyzék készült, a gőzkocsi még nem volt feltalálva). Aki *rossz* napon buzát vet — konkolyt arat. Aki egy ilyen *rossz* napon hajtja nyakát himen jármába: annyi oldalrugást kap élete párjától, hogy annak se szeri, se száma. Sőt akik nagyon erősítik a *rossz* napok igazát, még azt is vallják és hirdetik, hogy aki egy ilyen ominózus napon kivánczozott lépni e »siralom völgyébe« — a halál prédájául született. A *rossz* napok jegyzéke a hét görög bölcs valamelyikétől származott. Athénei, vagy spártai nemzetségi volt-e a híres görög bölcs, aki e jegyzék apaságát elvállalja, torrásunk nem mondja meg; pedig az előtt, aki a marathoni csatának híret hallotta, ez a nemzetségbeli kérdés közönyös dolog nem lehet. A spártai katoná tudvalóleg holdtöltekor nem harcolt, mert az neki *rossz* nap volt. *Miltiadész* pedig, athénei észszel, éppen holdtöltekor rohanta meg a perzsákat s eldöngötte őket amegy istenigazából. — A görög bölcsnek (?) kezünk ügyébe jutott jegyzéke, melyet a kalendárium-csinálóknek ezennel figyelmébe ajánlunk, *rossz napokul* tün-teti föl: *Január*: 12., 19., 26. és 27.; *február*: 14., 18. és 22.; *március*: 15., 17., 28. és 29.; *április*: 4., 20. és 21.; *május*: 7., 10. és 25.; *június*: 2., 7. és 18.; *július*: 15., 17., 21. és 26.; *augusztus*: 10. és 17.; *szeptember*: 16., 20. és 22.; *október*: 2., 26. és 28.; *november*: 3., 14. és 15.; *december*: 7. és 18. napjait. — A beküldő, aki úgy látszik rendíthetetlen hive az imént közölt *rossz* napok tanának, így sóhajt föl hozzánk intézett levele végén: »*Ecce! Március* 15! Ezértük veszttt mi el 1849-ben a legjogossabb nemzeti pert!!« Az ám.

(A fürdő vendégek) száma jul. végéig *Uj-Tátrafüred*en 1589, — a rajecz-tepiczi fürdőben (Trencsénvm.) pedig 1465 volt.

(«Az Eiffel torony» leírása és ismertetése) címen egy tartalmas füzetke jelent meg *Kolozsvárt Horátsik János* könyvkereskedésében s 20 krért kapható minden hazai könyvkereskedőnél. A füzetke érdekességét nagyban emeli az a képmelléklet, mely a torony élethű rajzát szemlélteti. Ajánljuk megvételre t. olvasóinknak.

A Magyar-Francia biztosító részvénytársaság június 30-án *Bltó István* elnöklete alatt tartott ülésében örvendetes tudomásul szolgált, hogy az igazgatóságnak sikerült a társaság pénzügyi rekonstrukciója. Az erre célzó első lépés az volt, hogy az igazgatóság a szállitánybiztosítási kockázatokat az értékszállitányi biztosítások kivételével veszteség nélkül a Düsseldorf

szállítványbiztosító társulatra ruházta át. Az osztrák Phoenix-részvényeket a franco-orosz banknak eladta s a kezelési költségeket leszállította. Ezáltal a társaság oly helyzetbe jutott, hogy kockázatai minősége semmi részben sem kedvezőlenebb, mint bármely más a monarchiában működő társaságé. Az igazgatóság mely meglepéssel konstatálja, hogy az üzlet terjedelmében a fölmerült aggályok és rosszkaratu híresztelések dacára semmi nevezetesebb csökkenés be nem állott. Ez köszönhető első sorban a társaság pártatlan buzgalmu ügynökei és képviselőinek, kiknek az igazgatóság teljes elismerését fejezi ki, továbbá a biztosított közönségre, mely bizva a társaság fenmaradásában, változatlan hűséggel tartotta fenn vele üzleti összeköttetéseit. A társaság jelenlegi vagyoni állapota a következő: Szemben a 4 millió ft részvénytőkével a 966,939 ft 86 krt tevő agió, s a 100,462 ft 38 krt tevő tőketartalékkal, összesen tehát 5,067,402 ft 24 krral — 3,634,001 ft 99 kr vesztésig állván, tiszta vagyonul 1,433,400 ft 25 kr és a mult rendes közgyűlés határozatából alakított s 399,395 ft 20 krt tevő kétes követelések tartaléka marad. E vagyoni állapot s az igazgatóság javaslata alapján elhatározza a közgyűlés, hogy a részvénytőké 500,000 ftra leszállítván, a fent kimutatott 1,433,400 ft 25 krról fenmaradó 933,400 ft 25 krról tartalékoktát alakít. Egyuttal elhatározatott, hogy a fentiek 500,000 ftra leszállított régi részvénytőké 15,000 db egyenként 100 fról szóló új részvény kibocsájtása által 2 millió ftra fölemeltetik. Ezek szerint a társaság részvénytőkében 2,000,000 ft, nyeménytartalékban 933,400 ft 25 kr, kétes követelések tartalékában 399,395 ft 20 kr, összesen 3,332,795 ft 45 kr tökével rendelkezik, mely összeggel, hozzávéve a díj és kártartalékul kimutatott 4,915,193 ft 76 krt, összesen tehát 8,247,989 ft 21 krt, a társaság teljes joggal számíthatja magát ismét a monarchia legnagyobb alapu biztosító társaságai közé. Igaz ugyan, hogy a társaságnak eredetileg 4 millió arany frny részvénytőkéje volt, de tekintve, hogy a Phoenix-részvények megszerzése óta 1,600,000 ft állandóan el volt vonva a társaság saját üzletéből, a vagyoni állapot az eredetinitől nem kedvezőlenebb. Bejelentette az igazgatóság azt is, hogy az új részvények elhelyezése francia tőkepénzesek és budapesti előkelő cégek által 1,150,000 ft erejéig eleve biztosított. Az új részvényekre alapszabályszerű előjog a régi részvényeseket illeti, az esetre, ha ez előjog teljesen igénybe nem vétetnék, az új részvények átvételét garantirozza legalább 4000 dbot egy francia nagy részvényesekből álló konzorcium és körülbelül 7500 dbot egy budapesti előkelő cégekből álló csoport, melynek tagjai: Brüll Henrik és fiai, Deutsch Ig. és fia, Fischl testvérek, Herzog M. L. és társa, Kohner Adolf fiai, Lederer testvérek, Müller Vilmos, Strasser és König, Sváb Károly, tornyai Schosberger Henrik stb., ugyhoggy 1,150,000 ft elhelyezése minden körülmények között biztositva van. 358. sz./881. vg.

(A zónatarifa) a m. kir. államvasutakon, az északeleti és a csatlakozási forgalomban a kassa-oderbergi vasuton is augusztus hó 1-én életbe lépett. A közönségnek nagyszüksége van oly könyvre, melyből kivethető, hogy valamely állomástól minden más keresett állomás mekkora távolságra van, következésképp hányadik távolsági zónába esik. A zónatarifaiknak ily módon való közlése meglehetősen szolgálattal tesz az *Utmutató* a magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve, melynek augusztusi füzeté a zónatarifa alapján át van dolgozva. Az egyes menetrendek mellett az első rovatban levő kilométermutató az állomások egymástól való távolságát mutatja; nem ugyanazon vonalon levő két állomás egymástól való távolsága a csatlakozó ponton át keresendő, az így mutatkozó kilométerek száma megkeresve a Zónatarifa-ban mutatja a zónaszerű viteldíjat. E mellett az *Utmutató* az összes állomásokra szóló jegyek árat (Budapestről és Bécsről) tartalmazza, ugy a közönség minden kívánt felvilágosítást megtalál a menetrendkönyvben, mely az összes közép-európai vasutak, hajók teljes menetrendjét tartalmazza és a teljes budapest-párisi és páris-budapesti menetrendet is közli. A zónatarifa behozatala következtében a Magyarországon és Magyarországhoz való utazásoknál minden más menetrendkönyv használhatatlan. Az *Utmutató* ezen füzeté már megjelent, ára 50 kr. Kapható minden könyvkereskedésben, vasati személyepénztárnál, valamennyi városi menetjegy-irodában és a kiadóhivatalban Podmaniczky-utca 17/b szám alatt.

Irodalom.

A hún-magyar írás és annak fenmaradt emlékei. Irta: Fischer Károly Antal. Nagy ivnegyedretn 105 lapra terjedő mű. Ára: 3 ft. Megrendelhető a szerzőnél, Budapestben, I. ker. Vár, Uri-utca 12. sz. I. em. Nemsak szép és derék, hanem hazafias feladatot is teljesített a tudós szerző, midőn őseinknek, a hadverő és honfoglaló hunoknak eredeti, vagyis az ázsiai hazából hozott s az erdélyi részekben még a XVII. század végén is minden nemzeti iskolában tanított, még az egyszerű falusi mesteremberek által is jól ősmert és használt írásmódjával kitűnő munkájában nemsak megősmert, hanem a régen feledésbe merült írásjegyek (rótt betűk) használata iránt kedvet és hazafias eltökélést önt olvasójába. A keresztény idegen papok, annak idejében, átokkal sújtottak mindent, amivel köze volt az ősi szokásnak, tehát a hún divatu írást is. Fischer a tudósok előtt is feltűntést keltő művében, mint a művelődéstörténelemnek egyik szerencsés kultiválója, feloldozza őseinknek formás betűjegeit az anatómia alól, s egybeállítja a hún-magyar írásnak teljes alfabetumát, nemsak helyet, de jogot is biztosít az ősi betűk számára a régiségek tudományában. Azokat a „magyarfaló” német történéseket pedig, akik ősi írásunk eredetiségét és hitelességét tagadták, nagyszabásu művének megdöntésére érveivel letromfolja. Az u. n. *Atilla kincsei*-t (a Torontál vármegyében N. Szent-Miklósban 1799-ben talált arany kincsleletet) góth eredetűnek bizonyították „err-á rá — fogd rá”-féle magyarazattal német sógoraink. Fischer a kincsekben találtató feliratokban ráismer a hún betűkre s azokról leolvassa az *Eszes, eft, szépen, Eger, nekem szavakat*, melyek napnál fényesebben igazolják a kincseknek és magyar (és korántsem góth) eredetét. Nem lehet célunk, hogy e nagyon kimért rovatban a derék műnek taglalgatásába bocsátkozunk. Az olvasás elemeit tanító szakemberek kedvéért csak annyit jegyzünk meg, hogy őseink a mássalhangzókat mindig e-vel ejtették így: *ob, ecs, ecz, od. stb.* (és nem így: *bé, csé, cé, dé stb.*) mint még ma is mondjuk *ol, er, os, stb.* Nem lehetne-e ezt az ősi divatot visszaállítani az ábécés oktatásban? A magyar génius jogait érvényre emelni a latin divatot öltött alfabetumban? Hiszen *Szönyi Nagy István* 1695-ben kiadott *Magyar oskolá*-jában még így tanította a mássalhangzókat: „a véle összeállított vocallról veszen nevezet mindenké consonans.” Gondolkozának a kérdés fölött derék, magyar szellemű néptanítóink! — Az olvasó kedvéért mi még csak annyit jegyzünk meg, hogy a régi hún-magyar írásjegyek számjegyekül is használtattak. Mikor pl. ezt az évszámot: 1001 írták le a következő három betűt helyezték egymás mellé: *gyrz*, mely jobbról balfelé olvasva (őseink keleti módra így írták és olvasták) annyit mint: *zryg*, azaz *ez-er-egy*, vagyis *ezeregy*. Akinek csak parányi veleszületett érzéke van mindaziránt, ami a magyarság jellemén ősi, szép és kiemelős: valóságos lelki gyönyörűséggel fogja nemsak olvasni, de magát benne felejtve tanulmányozni is a „hún-magyar írás és annak fenmaradt emlékei”. A mű szerzője magát csak műkedvelőnek mondja a historiai tudományok terén, de műve

kész tudósok hírdeti. Adjon az ég sok ilyen jeles műkedvelőt hazai tudományosságunknak!

A *Vasárnapi Ujság* 30-ik száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Fejzi Pasa Kollmann József 1848—49-iki honvédezés. (Képpel) — Hugó Viktor sirjánál a párisi pantheonban. (Költmény.) Irta Bartók Lajos. — Párisban. — Képek Párisból. — Reviczky Gyuláról. (Költmény.) Dengi Jánostól. — A tobszki kincs. Orosz életkép. Patru S. után. (Folytatás.) — Száz év előtt. — Egyveleg. — Grf. Péchy Manó. (Képpel.) Európa hegyi vasutai. — A Bounty-lázadók unokái. — Irodalom és Művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi újság? — Halálozások. — Szerkesztői mondánivaló. — Képtalány. — Sakkalány. — Heti naptár. — A *Vasárnapi Ujság* előfizetési ára negyedévre 2 ft, a *Politikai Ujdonságok*-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, félve 1 ft.

Előfizetési felhívás a zsidók szertartása és szokásai című munkára. (Kivonatban közöltük — Szerk.) Újabb időben a zsidóüggyel a magyar sajtó sokat foglalkozott, s részben most is foglalkozik; de a különféle közlemények között alig akad mű, mely a judaizmus egész belső szerzetét s ugyszólván lényegét teljes alaposággal és a valósnak annyira megfelelő hűséggel adná elő, mint Rosti Miklós 1885. évben Nagy-Szombathban nyomtatott *Ritus acu mores hebraeorum* című munkája, mely kiválóan tudományos alapra lépve fektetve, igazán becses és érdekes olvasmányt nyújt egyiránt minden olvasónak. A zsidók vallásának összes szertartásai és szokásai föltárlhatók e műben; ha valaki némelyeket nem tudott, megtanulhatja belőle. A keresztény s főleg a lelkészkező papság közelebből megismerkedik a judaizmus belső szerzetével és számtalan bibliai idézetek alapján, melyen betekinthez az „árnyék és valóságba”, vagyis az ő s új szövetségbe, és párhuzamba hozhatja a kereszténységet a judaizmussal, mely utóbbitak legyőzésére megbecsülhetetlen érveikkel találkozhat e könyvben. A közönség olvasó pedig kedélyesen elmulathat a különféle kohlományok, és szent mesék mintha csak legérdekesebb regényt olvasna. E tanulságos és nagyon érdekes latin műnek magyarra fordítását elhatároztam és be is fejeztem, leginkább azért, mert a többi e nemű művek között — erősen hiszem, helyét igenis megállja, és arra van hivatva, hogy az előítéletes bahiedelmeket, amelyekről még némely keresztények sem mentek, eloszlassa; és a csupán rituális alapon nyugvó judaizmussal megértése, hogy a boldogságához külső vallási szertartásai nem elegendők, de fő kellék a szeretet s ennek megfelelő cselekmények, t. i. az érvény követése és a bűnök kerülése! És mindezekből kiki meggyőződhetik, hogy az antisemitizmusnak e műhöz, s ennek amához semmi köze. A 10—12 ivre terjedő műnek ára postai széküldéssel együtt 1 ft. Növekedéppapoknak 80 kr. A tiszta jövedelmet a munkács e. m. kántortanító leány-árvaházára ajánlom. Az előfizetési pénzt vagy a gyűjtő leveket *u. p. Gálszécs. Zemplénum* küldeni. Lehet előfizetni a *„Kelet” nyomdájában is Ungvárt (várkapu)* Gyűjtőknek 10 előfizető után egy tiszteletpéldánnyal szolgálók. Mély tisztelettel Vécse, 1880. június hó 1-én napján. *Feszty József*, munkács e. m. vécei gör. szert. hath. lelkész.

Fain. Zsidó tréfák. Sojatközleg elmondja *Seiffensteiner Salamon*. (Budapest, Singer és Wolfner kiadása.) A Dob-utczának tönkdeíről híres bölcseleje önálló kötettel lépett a könyvpiacra. Országos hírű sógora, a király-utcai Spitzig Icig likvidálván: a régi jeles firma hitelével s élclapjával maga lépett ki a piacra Seiffensteiner Salamon. A kiadott jeles adoma-gyűjtemény minden egyes darabján rajta van az ő szellemességének védőjegye. Ha itt ott mégis találkozik egy-egy tréfája, mondása, a mely ismerősnek tűnik fel, az nem von le semmit a gyűjtemény érdeméből, sőt a néhány ilyen régibb adoma csak arra szolgál, hogy újabb még eddig ismeretlen testvéreit bevezesse a nagy világba. Mindannyin meglátszik hogy jó családból valók: csipősek, jellemzők, és kacagatók. A magyar közönség szereti a jó anekdotákat, s a jelen kötet pedig a javát foglalja magában. Jelen könyv első köteté egy egész ciklusnak, melyet Csicseri Bors állít egybe. Ez a név is elég biztosíték arra, hogy amit a nagy közönség elé visz, annak van ize, sava-borsa. A pompás kiállítású könyvnek, melyet Homicskó Athanasz sikerült rajzai ékesítenek, ára egy „kóser” forint.

CSARNOK.

Hogyan bánunk házi állatainkkal.

(Folyt.)

Többszörös elbukás után, miközben vérével áztatta a sikos havat, végre nem bír felkelni s el-tűnt erejét nem tudja visszavarázsolni sem az ostorcsapás sem a nyélnék boldogabb vége, sem pedig a löcséssel való ütlegelés. Neki huzalkodik még egyszer a szegény pára, még egy kísérletet tesz, ... de nem megy ... elalélva rogy vissza s lábait nehányszor gyengén megrázva el, végig terül. Üvegesező szemének utolsó könyűje csordul végig megmeredt ábrázatján. Állatvédelem Ádámja hol vagy?? Eme kérdésünkre a messzetávolból ilyféle válasz hangzik: „Szégyenlem magamat uram, de én meztelenségben.” Sok bámészkodónak összeseregése mellett a mi Büszkénk a gyepmester kocsiárja emeltetvén, a dögtérre kerül. Azt gondolhatná valaki, hogy itt végre megnyugszik. Még nem. Óh még nem. — Sok fáradozás és gondolkozásba került, míg S. a. Ujhelyben az új dögtér iránt megállapodás jött létre, hiszen szépsészeti, köz- és állategészség-ügyi tekintetek s követelményeknek kellett eleget tenni. Végre megoldott e gordiusi csomó s megtalálattot: az erre alkalmas helyet, közvetlen közleleében a köztávóhidaknak, a két vasút vonal összeszőgelésében. Egy bídije azonban még is van a dolognak, hiszen semmi sem tökéletes az ég alatt, ugyanis ut nem vezetvén e helyhez, hozzáférhetlen, de a legelő marha, korlátok hiányában, minden akadály nélkül legelészhet rajta. Itt, za isten fénylő szabad ege alatt, fosztatik meg a mi szegény Büszkénk rongyos porhüvelyétől, a szélrózsa minden irányában utazó közönség nagyobb épülésére. Menj oh vándor s hirdesd világgá (s jelentsd a Lacedemonbelieknek) hogy itt nyugszik kőcéjéből kivetkőztette a derék Büszke.

Tisztelt hallgatóim megnyugtatóra azonban mellesleg megmondanom, miszerint az *„Állategészségügy”* rendezéséről szóló 1888. évi VII. törvény-cikk 19. és 60. szakasza, ezen mintaszerű dögtért tőrni nem hajlandó. Vegyük most szemügyre harmadik állattársunkat.

Házi állataink között a *kutya* részeseül legkedvezőbb, sőt sokhelyen mondhatnám túlságosan kényesztető elbánásban.

Hasznát ugyan alig látjuk s a számtalan kellemetlenség, kár, sőt életveszély a mit okozhat, mind számba se jó, mert egyetlen jó tulajdona, állítólagos hűsége révén, mind az megbocsáttatik neki.*

Nem akarom itt hosszadalmasan ecsetelni minő kellemetlenségeket okozhat egy — estende véletlenül — az udvarba zárt kóbor eb. Annak ugatása, üvöltése, kapu kaparása, bizonyára nem szender gerjesztő zene, de az ily szerencsétlenül járt kosztosnak még kibocsátása sem szokott a leg-imbább lefolyásu lenni, mert épen a kapufélfát szokta kiváló csökönységével őrizni. Azt sem szándékom apróra elbeszélni, minő kellemes, különösen hölgyekre nézve, ha udvarunkba lépve a kedvencek apraja, nagyja achromatikussalálban nyilvánítja megjelenése feletti örömet, piszkos lábukat felrakván a vendégnek egész a csipőéig, hogy onnét leszánkáztathassák, vadonat új szövétü és szabásu a háziasszony tiszteletére először magukra öltött ruhájuk utolsó fodráig.

S majdnem említés nélkül kívánom hagyni a látogatásra jött hölgynek kinszenvedését, midőn a kis házikedvenc sáros őszu napon megejtett kóborlásából haza térten — a viszontlátás feletti örömeben — hozzá simul s új drága ruhájának uszályt választva pihenő helyéül; a hol is teljes kényelemben helyezkedvén, hadat üzen háborogató barna ellenségeinek. És ha ezen harc és háboruban a ruha finom csipkéjébe belebonyolódik s fogságából szabadulni óhajt, no ezt még benső összhangjában megzavartan sem veheti neki zokon senki. — Sőt az illemszabály megköveteli, hogy a kis kedvencet gyöngéd figyelembe részesítsük. — Különben is hiába igyekszik a vendég egy lábmozdulattal az alkalmatlankodótól, mert azt — különösen ha uri nőtől jó — a kis kedvenc kutya sem veszi, de sőt a lábmozdulatot közeledésnek véli s még inkább hozzá lapul a már is tönkre tett ruhához.

De ezek mind szót sem érdemlő aprólékos-ságok s legfeljebb a barátságot lazítják olyanoknál, kik ruhájokra több figyelmet kénytelenek fordítani már csak azért is, mert nincsen módjukban minden nap egynek egynek veszedelmét türelemmel nézni; és az ily barátság ugy sem sokat ér.

Szép hallgatóimat bizonyára kevéssé érdek-lendi, hogy évente ezer meg ezer juh pusztul el kergességben az echinococcus féreg által, mely betegségek előidézője a kutya galandférége. De mit is törődnek avval, midőn földirtokosaink sem gondolnak vele és többre becsülik azt a néhány hegyközi juhot, mit Máramaros és Erdélyben a farkasoktól állítólag a kutya óv meg, annál a sok ezer darabnál, mely nálunk, hol farkas nincs, esik a kutyák közvetett áldozatául.

Tudom hitetlenül csóválnak fejüket, ha elmondanám, hogy a mi állatrendészet felügyeletünk mellett, miként nyuza meg a juhás — lépfenében elhullott — juhait s mily pontosággal segédkezik Bodri kutyája e műveletnél, egyuttal a hullát gyomrába temetvén, s mint száglud azon módon véres szájjal a juhok közé, mint tereli őket jobbra-balra, miközben egyet egyet csipvén rajtuk, terjeszti tovább, mintegy beoltva, a nyavalyát.

Modhatnák önök, hogy a lépfene ellenszerét birjuk már a Pasteur ajánlotta oltásban. Hát ugy is jó! — Ne szólj szám nem fáj fejem.

Hogy a kutya bizonyos kellemetlen s nagy viszketegeget okozó bajban gyakorta szenved s hogy ez a meg emlitésében is kellemetlen baj urára, sőt urnőjére is átragadhat, ez bizony nem valami kedves állapot, de egy kis kenőcs, néhány fürdő, ettől is megszabadítja a „cynophil.”

Komoly, életveszélyes baj származhat a kutya barátságából az által is, ha a véletlenül galand férget magában hordó kutya, kezünket szaglássza és nyalogatja. A világért sem akarom közelebből tárgyalni, hogyan kerül a galand féreg petéje a kutya orrára, vagy épen a nyelvére, csak elég legyen kijelentem, hogyha ez az ember kezére kerülvén, utat talál annak gyomrába — mely lehetőség teljességgel nincsen kizárva — az ember-nél a borsóka betegséget idézheti elő, oly gyógyithatatlan betegséget, mely különösen a megbetegedett tüdejé és májában képződő dagokban nyilvánul s többnyire csak a halál után állapítható meg teljes biztonsággal.

Legfélemlesebb mindazonáltal a kutya *veszett-sége* által, mely gyógyithatatlan betegséget, minden állatra s így az emberre is átszármaztathatja.

Nagy szerencse, hogy nem sok embernek jutott osztályrészül ily szerencsétlen betegét láthatni, de azok kik láttak, bizonyára nem feledik el soha annak borzalmasságát.

* A közbecsi közleménynek e részében fejtegetett fogalmakat illetőleg a t. czikkiróval eltérő nézetben vagyunk. Szerk.

Még azon esetben is, ha a kutya csakugyan oly hasznos állat lenne, mint amennyire nem az, még azon esetben is mondom szemben ezen iszonyu veszély lehetőségével sokkal elővigyázóbbaknak kellene lennünk a kutyákkal való érintkezésünkben. Fájdalom, a dolog mégis másként áll! Szolgai alázatosságának és hunyászokodásának köszöni, hogy vár és kunyhó egyaránt kedveli. Cimborája a felnőtteknek s türelmes játszótársa kisdedeinknek s kevés szüle gondolja meg, minő veszélyben forognak ez utóbbiak.

Csodálatos dolog, hogy a nagy közönség a veszettség ösmérve felől mennyi ferde és özönvíz előtti nézetet vall; mi ezen baj nagy elterjedtsége mellett feltűnő lehetne, ha a mindennapi tapasztalás nem bizonyítaná, hogy a kutyatulajdonosok legnagyobb része e szomorú esetben mindent inkább lát, mint veszettségi jeleket. Rövideden megjegyzem itt, hogy a kutya bár farkát egyenesen, sőt felfelé is tartja, vizet iszik, azon átmegy, de uszik is, tajtékzó szája is nem okvetlen szükség, hogy legyen: mindazonáltal veszett lehet.

Tartózkodván e borzalmas betegség közelebbi leírásától, nyomtatékos hangsúlyval hívom fel a figyelmet annak két biztos szimptomájára, u. i. a nehéz nyelésre és az alsó álkapocs hűdésére. Ez esetben a száj távra-nyitva áll, elannyira, hogy a környezet azt véli, miszerint a szegény állat torkában csont akad fel s kísérleteket tesz annak eltávolítására. Tíz ily esetben kilencszer a csendes veszettséggel van dolgunk; elképzelhető tehát mily életveszélyes műtetre vállalkozik a segíteni akaró.

Kutyagyűlölő! fogják önök mondani t. hallgatóim. Oh nem! Inkább emberbarát, ki nem tudom elszivelni, hogy az egészség, de sőt az emberi élet ily könnyelműen dobátik áldozatul.

Szeretném e borzasztó betegséget kiirtva tudni, vagy legalább is számbavehetőleg korlátozva látni.

Sokaktól s gyakran hallottam már: »ha veszett kutya meg mar, megyek Pasteurhoz« Nem akarok ezen új találmány felett véleményt nyilvánítani és szivemből kívánom, hogy az ily szerencsétlen a védő oltás folytán teljes megnyugvást nyerjen, de a magam részéről előnyösebbnek vélem, ha az ember nem jő azon szomorú helyzetbe, hogy ily megnyugtatóra reá szoruljon.

És ez a sokkal kellemesebb helyzet nem is elérhetlen, megkívántatnék hozzá:

- 1., hogy a kutyák mai feles száma a szükséges minimumra korlátoztassék.
- 2., hogy a megmaradtak kellő ápolás és gondozásban részesítettessék.
- 3., hogy a velők való érintkezés kellő mederbe szorítottassék.

Az 1. és 2. pont megvalósítását megkönnyíti és lehetővé teszi a már említett »állat egészségügyi« törvény 72. §-a, mely eképen szól:

»A veszettség korlátozása céljából, minden hatóság, a törvény életbe lépte után hat hónap alatt, tartozik a kutyatartásról szabályrendeletet hozni, a melyben egyuttal a fölösleges kutyák tartásának megszorítása végett, alkalmas adó állapítandó meg.«

Ismét egy új adó! jajdulnak fel a kutya-barátok s meg fognak mozdítani minden követ, hogy ez új adót a legcsekélyebb mérvekben léptessék életbe.

(Folyt. köv.)

Szerkesztőségi posta.

Józsa szerelme. A „Zemplén” naptára részére legyen szíves átengedni.

H. urnak, S. Patak. A hőlgy és gyöngy szók nem a Kazl... F. korából származtak. Mindkét szó megvolt a régi magyar nyelvben; amaz „hewlg” emezt „giongi” nek írták, de hőlgy- és gyöngy-nek mondták. Ön tehát a fo... adást elvesztette.

H. urnak Terebes. Kérdezt ügyben tessék a laptulajdonoshoz fordulni.
B. A. Szerencs. A perza sah neve: Naszr-ed-Din.

Nyilt-tér. *)

Fischer Győző

városligeti testgyógyintézet és hidegvizgyógyintézet Budapest, Hermina-ut 1525.

(ezelőtt dr. Fischhof féle vizgyógyintézet).

Az intézet gyönyörű parkban, emelkedett helyen fekszik. Berendezése első rangú, a lakásokról, kényelemlről, szórakozásról minden képen gondoskodva van. Levegője, vize kitűnő. A gyógyintézetben gyógyítatik mindenféle izületi és csontbaj, gyuladások, ficzomodások, törések, izület merevülés, zsugorodás, csontgörbülések, a térd és láb sokféle elferdülése, hátgerincz görbülések, tyukmell, ferdényak veleszületett ficzomodás. A végtagok viszertágulása, vastagodása. — A hátgerincz-sorvadás (tabes dorsalis) Charkotnak, a hírneves párisi tanáruak legújabb elvei szerint és fűző által is sikerrel gyógykezeltek.

A hidegvizgyógyászati osztályban minden ilyen kezelést igénylő beteg felvétetik. A betegek bentlakók vagy bejárók. Prospektus ingyen.

Hozzám intézett írásbeli felhívások ajánlva küldendők. 1—2

*) E rovatban közltekért nem vállal felelőséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

HIRDETÉSEK.

Tk 2851 sz. 1889.

Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint tkvi hatóság az 1868. évi I. tc. 17. §. rendelkezés képest felhívja mindazokat, kiknek a Velejte község határában az első magyar gácsországi vasut által a II-ik vágány céljára kisajátított ingatlanokért, nevezett vasut által letett — s ezen kir. tkvi hatóság irattárában megtekinthető letéti ivben megjelölt kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetésük van, vagy a kik a kártalanításra bármi cím alatt igényt tartanak, felszólítanak, hogy ellenvetéseiket, illetőleg igényeiket az 1889. évi auguszt. 31-ik napjáig ezen kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál annál bizonyosabbau jelentsék be, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem levén, a kártalanítási összeg annak, s azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére, s a mely összeggel a letéti kérvényhez csatolt letéti ivben ki van téve, — a bekebelezett, vagy felülkebelezett terhek pedig azonnal a kisajátított területről hivatalból fognak töröltetni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. tszék mint tkvi hatóságnál, 1889. június 5.

KOLOS,

kir. törvényszéki bíró.

TK. 3473/1889. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kántor Mihály végrehajthatóknak özvegy Kassai Józsefné végrehajthatóknak elleni 100 ft tőkekövelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén levő S.patak községe és határában fekvő, a s.-pataki 3307. számú tjkvben 247. és 248. hrajzi sz. alatt foglalt s 1/3 részben öz. Kassai Józsefné szül. Palánkai Anna végrehajtható szenvedett, s 1/3-ad részben Péter József és neje Katócs Julianna, 1/3 részben Spekál Albert tulajdonos társak nevére jegyzett s az 1889. évi május 27-én foganatosított bírói árverésen Péter József által 150 ftért megvett belhely és kertre, 490. öi. sz. házra, az új árverést 320 ftben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi augusztus hó 28-ik napján d. e. 9 órakor S.-Patakon a község házában megtartandó nyilvános árverésen 105 ft áron alul eladatni nem fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10⁰/₁₀₀-át, vagyis 32 forintot készpénzben, vagy az 1881 LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1889. évi június hó 16-án.

KOLOS, kir. tvsz. bíró.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
GRANIT, SZIANIT
és homokkő sarkövet.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó. 16—

Sürgőnyczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolösúlyllyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-nél fogva az összes világkiállításokon az első díjat nyert legkiválóbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tízedes mérlegek áruinál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasutra való feladás költségei befoglaltnak. Gazdasági szekér- és zsák-mérlegeink, valamint marha-mérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czlm: Oszt.-magyar Fairbanks-társaság mérleg-és gépgyára John Blook vezérigazgató

Budapest, Andrassy-ut 12.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K.-Magyar.

Az alsókörtvélyesi uradalomban

3000 drb négyéves diófa

darabonként 25 krajczárjával kapható. Tudakozódások az uradalmi jószágkezelőséghez (A.-Körtvélyes, Zemplénmegye, u. p. Rákócz) intézendők.

2-3

BALDÓCZI SAVANYÚVIZ

DEÁK-FORRÁS.

Kitünő sikerrel használtatik: tüdő-hurutnál és annak következményeinél, gyomor- és bélhurutnál; különösen a gyomornedvek túlságos savanyúsága ellen kitünő szer. Tüdővérszek gömőinek bemeszesedésénél kiváló hatással bír, ép úgy gyermekek hiányos csontképződésénél. E mellett az étvágyat rendkívül fokozza. Vérszegénységénél, skrofulánál, vese- és a húgyszervek bajainál is kitünő.

Mint üdítő ital gazdag szénsavtartalmánál fogva a legkitünőbbek közé tartozik.

Kapható Kassán: ifj. Novelly Sándor, Beller Károly és Laszner Lipót fűszerkereskedésében, Megrendelhető:

a baldóczi fürdő- és forrás-igazgatóságnál
BALDÓCZ, p. Szepes-Váralja. 10-10

Az Eperjesi Népbank kályhagyára

a legújabb időben egy kitünő minőségű krakói kályhagyártót művezetőül nyervén; anyagszereit pedig közvetlenül a legjobb bel- és külföldi forrásokból merítvén: azon helyzetben van, hogy az első rangú külföldi gyárak módja és mintái szerint készített gyártmányával a fokozottabb igényeknek is, még pedig a **külföldiek-nél sokkal jutányosabb árakon** megfelelni képes. Miért is a különféle áru, alaku és színü

cserép-kályháinak

nagyobb választékát és készletét felállítással vagy a nélkül a t. cz. közönségnek, távolabb fekvő vidékekre is, megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és a megrendelések tehetőek a tulajdonos

Eperjesi Népbanknál.

7-15

Behyna Testvérek, S.-a.-Ujhely.

Keil Alajos-féle

1-10

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

Bécsből

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagypalack ára ft 1.35 kr—1 kis palack ára 68 kr

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Behyna Testvéreknél, S.-a.-Ujhely.

914/1889. p. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírott kik. végrehajtó az 1881-ik évi LX. törvény-cikk 102-ik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a varannói kir. járásbíró 90/1889. p. számú végzése által Weisz Benő és társa végrehajthatók javára Engel Henrik és társa ellen 300 ft tőke, ennek 1888-ik év október hó 24-ik napjától számítható 6% kamatai és eddig összesen 38 ft 30 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 353 ft-ra becsült ló, szék stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés után eladtnak.

Mely árverésnek a 914/1889. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis V. Csemernyén Landesman Salamon alperes lakásán leendő eszközökre 1889. év augusztus hó 14-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. A netaláni elsőbbségi igények a hivatkozott törvény III. és 112. §-ai értelmében érvényesítendők.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Varannón, 1889. évi július hó 20-ik napján.

Sztankó László, kir. bír. végrehajtó.

Tk. 435. sz. 1889.

Árverési hirdetmény.

A magyar francia biztosító részvénytársaság miskolci vezérigazgatója végrehajthatóknak Barabás János jelenleg budapesti lakos végrehajthatóknak elleni végrehajtható ügyében a kérelmek következtében a végrehajtható árverés 768 ft 76 kr. tőkekövetelés, 36 ft 37 kr. perbeli már megállapított, valamint jelenlegi 11 ft 45 kr. és még a felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a szerencsi kir. járásbíró területén lévő Tállya n. község határában fekvő a tállyai 2000. sz. tjkvben 3029. hr. sz. a. felvett a hetényen levő szőlőtől Barabás János felerészbeni birtokilletőségére 262 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1889. évi auguszt. hó 14-ik napjának d. e. 10 órája Tállya n. község házhoz tűztetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 26 forint 20 krajczárt készpénzben a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál Szerencsen, 1889. május 10-én.

Kiss György,
kir. aljbíró.

Az

ERDŐ-BÉNYEI GYÓGYFÜRDŐ

melynek rendkívüli gyógyerejű **vasgálicztimsós** tartalmu igen erős vize biztos **gyógy-és enyhítő szer** zsongó és erősítő hatásánál fogva mindennemű **görvélykóros, csúzos és közsvényes** bántalmaknál, valamint **női betegségekben** és **bőrbajoknál**

még csak f. évi szeptember 15-éig lesz nyitva.

Augusztus 15-étől bezárólag szeptember 15-éig a t. vendégek

szőlő-kurát

használhatnak, a legjobb és legfinomabb hegyaljai **csemege-szőlőből**. — Auguszt. 15-étől a szobák **fél árban** kaphatók.

Ételek és italok a legjobb minőségben olcsó áron.

Vasuti állomás: **Liszka-Tolcsva**, a m. észak-keleti vasut vonalán, hol kocsik mindég kaphatók.

Tisztelettel
Schwinger Sándor,
fürdő-bérlő.

Tk. 2085/1889. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Becse József Ducsai Julianna családos lakos végrehajthatóknak Lengyel István végrehajthatóknak elleni 38 ft tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a szerencsi kir. járásbíró területén lévő Hoporty község határában fekvő, a hoportyi 34. sz. tjkvben 1/2-öd részben végrehajtható szövetett Lengyel István és 1/2-öd részben nem adós társak Lengyel Zsuzsanna szül. Kónya, Lengyel Julianna férj. Juhász István és Lengyel Zsuzsanna tulajdonánál 35. hr. sz. 57. ö. i. sz. alatt felvett belsőség és kertre az 1881. 60-ik t. cz. 156. §-a értelmében egészben 190 ft becsés kikiáltási, ugyancsak azon számú tjkvben a végrehajtható szövetett Lengyel István tulajdonánál 73., 312., 321., 366., 389. és 444. hr. sz. a. felvett 1/2-ed urb. külöségéből 1/2 részben birtokilletőségére 196 ft 20 krtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi augusztus hó 16-ik napján d. e. 10 órakor Hoporty község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 19 forintot és 19 forint 62 krajczárt készpénzben, vagy az 1881-ik LX-ik törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszter rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. járásbíró mint tkkvi hatóságnál Szerencsen, 1889. évi június hó 15-én.

Kiss György,
kir. aljbíró.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vagy összetételre, kevés szabad, de gazdag, **1889** költött szénsav-tartalma kiváló hatásának bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a **szabadszén-sav** csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a felig költött **szén-sav** gazdagsága a gyógyhatásu alkateszeknek a beteg testre való gyors és biztos felvételét **székli**. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnye is, hogy a hol szabadszén-savtartalommal erősebb ásványvizek, mint a **selters-gleichenbergi, tüdőbajokban, különösen tüdővérzéséknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorban**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintély-ink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás**; Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóviz

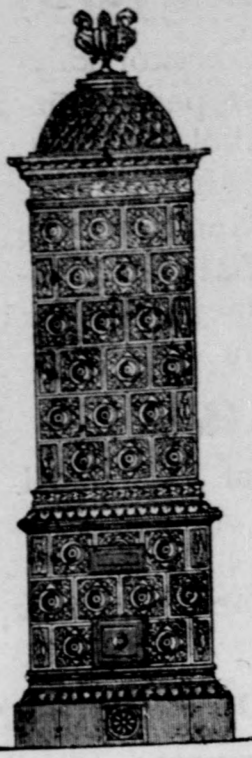
präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb **Triest-Fiumóban** **KOLERA** megbetegedés ellen a

„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **ÉDESKUTY L.**

m. kir. és szerb k. u. v. ásvány-víz szállítóknál, Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszer társban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Van szerencsém a n. é. közönség be-
cseles figyelmét a hirneves valódi

krakkói cserépkályhákra

felhívni és azokat újból ajánlani; kiemelni továbbá azt, hogy ezen ismert kályhák elterjedése legvilágosabban tanuskodik az anyag jószágáról, szakértelmű felállításról; mert daczára annak, hogy ezen kályhák utóbbi években több oldalról utánoztatnak, mégsem ért fel eddigelé azoknak egyike sem azon előnyökre, melyeket ezen fűtők czélirányos szerkezet, tartósság, tűzanyag megtakarítás, diszes és izletes kivitel által méltán kiérdemeltek.

Becsés megrendelését kérem t. cz. Reichard M. és fia vagy Behyna testvér urakhoz S.-a.-Ujhelyt, vagy hozzám beküldeni.

Linkesch Samu özv.
vasúzet Eperjesen.

Képes árjegyzék kivanatra bérmentve küldetik.

14-30

Hirdetmény.

A sátoralja-ujhelyi takarékpénztár folyó év augusztus hó 19-én délelőtt 9 órakor a saját irodai helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgya:

Az alapszabályok 70. szakaszának módosítása.
S.-a.-Ujhely, 1889. július hó 22-én.

Dókus József,
intézeti elnök.

2-3

Christoph Ferenc

2-10 padló-fénymáza

szagtalan, gyorsan szárad és kitartható.

Gyakorlati tulajdonságainál és használatának egyszerűségénél fogva különösen alkalmas a padló önfényesítésére. Szobák két óra után ismét használhatók. Készletben van mindenféle színben, (mely fed mint az olajfesték) és szín nélkül (csakis fényt kölcsönöz a padlónak.) 10 □ mtr. = 1 kilo 1 frt 50 kr. — 4¹/₂ kilo 6 frt 75 kr. Portó 30 kr.

Színes minták és használati utasítások a raktárakban kaphatók.
Christoph Ferenc Berlin és Prág.

Feltalálója és egyedüli gyárosa a valódi padló fénymáznak.
Raktár S.-a.-Ujhelyben Maláresik György fűszerkereskedésében.

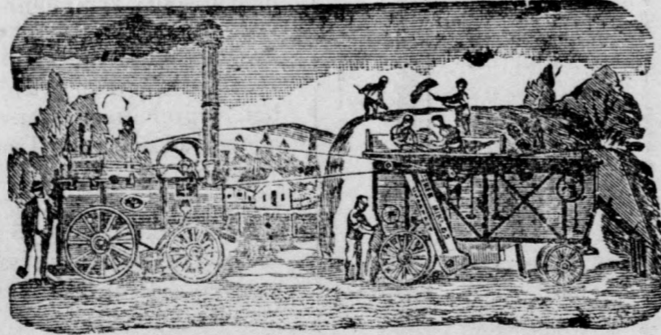
A magyar kir. államvasutak gépgyára

a legujabb szerkezetű s minden tekintetben felülmulhatlan
gyakorlatilag legjobbnak bizonyult

6, 8 és 10 lóerejű

locomobiljait

fa-, szén- és szalmafűtésre
valamint a magvesztés teljes mel-
lőzését eredményező szabad.
meghosszabbított rászóasz-
tallal és szab. saját szerű
tőrekrostával ellátott

48, 54 és 60" széles vaskeretű gőz-cseplőgépeit,

mely újításokkal immár 450-nél több cseplőgép működik az országban fényes sikerrel, kedvező feltételek mellett ajánlja

Fehér Miklós,

a magyar államvasutak gépgyárának vezérigényezője
Budapest, IX., üllői ut 25. sz., Köztelek.

Jakobovics Armin

az „Első Zemplénmegyei honi bútór-csarnok”
tulajdonosa

S.-a.-Ujhelyt, főtér (Matyasovszky-féle ház)

fiókküzet Kassán a „vörös kereszt”hez

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagyszerűen berendezett

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben, ilyenmü egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemű künő asztalos- és kárpitos-bútorok valamint fantasie- és dísz-bútor s leg-elegánsabban teljesen felszerelt urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és fogadótermek részére a most divatozó fanemekben és a legujabb alakban; nemkülönbön szalognarnitúrák különféle szövetekkel, diszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki igényeinek megfelelően teljes megelégedésére a legolcsóbb gyári árban szerezheti be.

Továbbá ajánlom még dúsan felszerelt

tükör- és képraktáramat,

valamint minden nagyságu

koporsóimat,

a legjutányosabb árak mellett.

A n. é. közönség becses pártfogását és számos látogatást kérve, maradtam
kiváló tisztelettel

Jakobovics Armin.

Zemplén-Sztára községében egy teljesen felszerelt szeszfőző készülék és egy három lóerejű, szilárd fekvésű gőzgéppel hajtott malom-szerkezet egy őrlő-járgánnyal együttesen vagy külön-külön jutányos áron megvehető.

1-3

A legkitünőbb szer MINDEN ROVAR ELLEN

Meglepő erejével annyira hat és oly gyorsan s biztosan irtja ki a kártékony rovarokat, hogy azoknak többé semmi nyomuk nem marad.

Különösen figyelembe veendő:

hogy szabadon lezárt papírban

kimért por sohasem

„Zacherl-különlegesség.”

Csak eredeti üveg s valódi minőségben és legolcsóbban kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Sáropatakon: Pavletits Györgynél.
Zlinszky József, Kincsesy Péter, Re- Tokajon Reiner D. gyógytárában.
chard testv., Deutsch József fia, Weiss Nagy-Mihályban: Marmorstein Simon
Zsigmond, Behyna testvérek és Cs. Bu- és Glück Móránál.
day Akosnál. Szerencsen: Rochlitz Rezsónél.
Homonnán: Pápay Pál és Szekerek Amb- Terezálon: Lazary Gyulánál.
rusnál. Fő-raktár:

J. ZACHERL, Wien I. Goldschmiedgasse 2.